

Gabriel Šípoš
Emília Sičáková-Beblavá
Matej Kurian
Tomáš Jacko

PROTIKORUPČNÉ MINIMUM 2012
Hodnotenia, odporúčania a stav korupcie na Slovensku

PROTIKORUPČNÉ MINIMUM 2012

Hodnotenia, odporúčania a stav korupcie na Slovensku

Gabriel Šipoš
Emília Sičáková-Beblavá
Matej Kurian
Tomáš Jacko

© Transparency International Slovensko, Bratislava, február 2012
Všetky práva vyhradené.

Transparency International Slovensko
Bajkalská 25, 827 18 Bratislava 212
tel./fax: 02/ 5341 7207
www.transparency.sk, tis@transparency.sk

Grafická úprava: Tomáš Jacko
Motív na obale: FreePhotosBank.com

Vydané s podporou



OPEN SOCIETY INSTITUTE
NADÁCIA OTVORENEJ SPOLOČNOSTI
OPEN SOCIETY FOUNDATION

Prevenčia a boj proti kriminalite
Projekt Systém integrity spravovania je spolufinancovaný
programom Európskej únie Prevenčia a boj proti kriminalite.
Európska komisia – Directorate-General Home Affairs

Pre Transparency International Slovensko vydal: Adin, s. r. o.

ISBN 978–80–89540–09–9



TRANSPARENCY
INTERNATIONAL
SLOVENSKO

Gabriel Šípoš
Emília Sičáková-Beblavá
Matej Kurian
Tomáš Jacko

PROTIKORUPČNÉ MINIMUM 2012

Hodnotenia, odporúčania a stav korupcie na Slovensku

Bratislava
február 2012

Vydané s podporou



NADÁCIA OTVORENEJ SPOLOČNOSTI
OPEN SOCIETY FOUNDATION



OPEN SOCIETY INSTITUTE

Prevenencia a boj proti kriminalite
Projekt Systém integrity spravovania je spolufinancovaný
programom Európskej únie Prevenencia a boj proti kriminalite.
Európska komisia – Directorate-General Home Affairs

Transparency International Slovensko (TIS) je nezisková, nestranická mimovládna organizácia so sídlom v Bratislave. Je národnou pobočkou celosvetovej mimovládnej organizácie Transparency International a na Slovensku pôsobí od roku 1998. TIS sa venuje predovšetkým otázkam spojeným s korupciou vo verejnom sektore Slovenska, a to na centrálnej úrovni ako aj na úrovni decentralizovanej správy vecí verejných. Medzi hlavné ciele TIS patrí podpora a presadzovanie takých hodnôt v slovenskom verejnom sektore, akými sú transparentnosť, zodpovednosť, dôvera a integrita, ktoré významným spôsobom pomáhajú znižovať korupciu. Aktuálne informácie sú dostupné na www.transparency.sk.

TRANSPARENCY INTERNATIONAL SLOVENSKO

Bajkalská 25, 827 18 Bratislava 212

tel./fax: 02/5341 7207

www.transparency.sk

tis@transparency.sk

OBSAH

Predslov.....	6
1. Rozsah korupcie na Slovensku v rokoch 2010 – 2011 v komparatívnej perspektíve.....	7
(Emília Sičáková-Beblová)	
2. Hodnotenie plnenia sľubov vládnej koalície.....	16
(Gabriel Šipoš)	
3. Hodnotenie poslancov NR SR a predložených návrhov zákonov týkajúcich sa korupcie.....	22
(Matej Kurian, Tomáš Jacko)	
4. Hodnotenie predvolebných programov hlavných politických strán a hnutí.....	27
(Gabriel Šipoš)	
5. Protikorupčné odporúčania pre novú vládu.....	39
(Gabriel Šipoš)	
Prílohy.....	44
Zdroje.....	59
O autoroch.....	60

PREDSLOV

Mesiac pred voľbami sa zdá byť isté, že kľúčovou témou volieb v roku 2012 je korupcia. Zverejnenie údajného spisu tajnej služby Gorila, ktorý opisuje údajné korupčné praktiky vysoko postavených politikov, pritiahlo do ulíc nevídané davy protestujúcich. Prieskumy verejnej mienky vykazujú veľké pohyby medzi voličmi, evidentne spätými s nedôverou k politikom, ktorí mali mať v korupcii namočené prsty.

Cieľom publikácie *Protikorupčné minimum 2012* je nasmerovať záujem o túto tému do analytickejších vôd, kde sa používa viac faktov a rozmyšľa sa najmä o riešeniach. V prvej kapitole Ema Sičáková-Beblová popisuje rozsah a formy korupcie, ako sa odrážajú v štatistikách i vo vnímaní verejnosti. Gabriel Šípoš na to nadväzuje hodnotením práce vlády Ivety Radičovej v porovnaní s predvolebnými sľubmi koalíčných strán a plánmi v programovom vyhlásení vlády. Matej Kurian v tretej kapitole opisuje hodnotenie hlasovaní poslancov a klubov v parlamente podľa mienky expertov. Sľuby strán a hnutí z volebnej kampane 2012 analyzuje v ďalšej časti Gabriel Šípoš. Poslednú kapitolu tvorí zoznam odporúčaní skupiny expertov pod vedením Transparency International Slovensko.

Za finančnú podporu práce na tejto publikácii ďakujeme programu Európskej únie Prevencia a boj proti kriminalite, ktorý spadá pod Európsku komisiu – Generálne riaditeľstvo vnútorných záležitostí, ďalej Open Society Institute ako aj Nadácii otvorenej spoločnosti v Bratislave. Tomášovi Jackovi patrí vďaka za organizačnú pomoc. Vopred vyslovujeme vďačnosť aj za prípadné čitateľské návrhy a postrehy, ako byť v našom boji proti korupcii ešte užitočnejší.

Autori, február 2012

1. ROZSAH KORUPCIE NA SLOVENSKU V ROKOCH 2010 – 2011 V KOMPARATÍVNEJ PERSPEKTÍVE

Emília Sičáková-Beblavá

Transparency International definuje korupciu ako zneužitie zverenej moci na získanie osobného prospechu. Už uvedená definícia naznačuje, že ide o fenomén, ktorý je ťažké exaktne merať a odhaliť. Na rozsah výskytu korupčných transakcií v danom časovom horizonte poukazujú oficiálne štatistiky tých prípadov, keď bola korupcia zistená a objasnená políciou, ďalej konkrétne počty obžalovaných prokuratúrou a odsúdených. O obraz o výskyte korupcie v danej krajine v danom čase dotvárajú prieskumy verejnej mienky. O dané dáta sa budeme opierať v nasledujúcom texte tak, aby sme poukázali na stav a trendy v oblasti rozsahu korupcie a snáh obmedzovať korupciu v rokoch 2010 a 2011.

1.1 TRETNÁ ŠTATISTIKA A KORUPCIA

Indikátorom stavu korupcie je počet osôb stíhaných či odsúdených za dané trestné činy. Vývoj na Slovensku na základe uvedených ukazovateľov na Slovensku je načrtnutý v tabuľke 1.

Tabuľka č. 1: Počet zistených a objasnených trestných činov korupcie a počet odsúdených v rokoch 2001 – 2011

Rok	Zistené ^{a)}	Objasnené ^{a)}	Obžalovaní ^{b)}	Odsúdení ^{c)}	Odsúdení na špeciálnom súde ^{d)}
2001	83	78	84	37	–
2002	139	118	92	80	–
2003	148	97	97	75	–
2004	207	163	80	70	–
2005	238	188	74	64	16
2006	278	153	147	112	74
2007	242	141	97	168	120
2008	265	180	102	130	82
2009	238	265	160	164	127
2010	148	82	99	167	159 ¹
2011	148	95	NA	NA	131 ²

Poznámka:

a) Informácie získané z Ministerstva vnútra SR, rok 2007, 2008 – Prezídium Policajného zboru SR.

¹ 12 osôb bolo právoplatne oslobodených.

² 25 osôb bolo právoplatne oslobodených.

- b) Informácie získané z Generálnej prokuratúry SR.
- c) Informácie získané z Generálnej prokuratúry SR.
- d) Informácie získané zo Špeciálneho súdu v Pezinku.

Zdroj: Ministerstvo vnútra SR, Ministerstvo spravodlivosti SR, Generálna prokuratúra SR, Prezídium Policajného zboru SR, Špeciálny súd v Pezinku a Špecializovaný trestný súd v Pezinku.

Uvedené dáta naznačujú, že za ostatné roky sa stabilizoval počet zistených prípadov korupcie na Slovensku, ako aj počet obžalovaných a odsúdených za trestné činy spojené s korupciou. Dáta nesignalizujú vážnejšiu zmenu v tejto oblasti za posledné dva roky.

1.2 PRIESKUMY VEREJNEJ MIENKY A KORUPCIA

Na stav korupcie vo verejnom sektore na Slovensku poukazujú aj prieskumy verejnej mienky, pričom v oblasti rozsahu korupcie na Slovensku sú k dispozícii viaceré – poukazujúce na stav korupcie na makro úrovni, ako aj na úrovni jednotlivých oblastí pôsobenia verejného sektora.

Makro obraz o stave vnímanej korupcii v spoločnosti poskytuje Index vnímania korupcie (CPI)³, ktorý každoročne pripravuje Transparency International. CPI uvádza poradie krajín podľa vnímania korupcie v ich verejnom sektore. Je indikátorom miery rozšírenia korupcie takmer po celom svete tak, ako ho vnímajú respondenti prieskumov organizovaných renomovanými medzinárodnými inštitúciami⁴. Hodnota daného indexu sa pohybuje od 0 po 10, pričom čím je hodnota vyššia, tým je v príslušnej krajine vnímaná nižšia korupcia. Hodnoty CPI pre Slovensko sú uvádzané v nasledujúcej tabuľke.

Tabuľka č. 2: Vývoj CPI v krajinách V4 za posledných 12 rokov

Krajina	CPI '98	CPI '99	CPI '00	CPI '01	CPI '02	CPI '03	CPI '04	CPI '05	CPI '06	CPI '07	CPI '08	CPI '09	CPI '10	CPI '11
SR	3,9	3,7	3,5	3,7	3,7	3,7	4,0	4,3	4,7	4,9	5,0	4,5	4,3	4,0
ČR	4,8	4,6	4,3	3,9	3,7	3,9	4,2	4,3	4,8	5,2	5,2	4,9	4,6	4,4
Poľsko	4,6	4,2	4,1	4,1	4,0	3,6	3,5	3,4	3,7	4,2	4,6	5,0	5,3	5,5
Maďarsko	5,0	5,2	5,2	5,3	4,9	4,8	4,8	5,0	5,2	5,3	5,1	5,1	4,7	4,6

Zdroj: Transparency International.

³Použili sme výraz *načrtáva*, keďže daný index nie je veľmi spoľahlivým ukazovateľom na porovnávanie v dlhšom časovom horizonte, keďže sa menia dáta, na základe akým je vytváraný.

⁴Bližšie pozri www.transparency.org.

Dáta uvedené v tabuľke naznačujú, že na Slovensku bola vnímaná najrozšírenejšia korupcia z krajín V4. Vzhľadom na zmenu metodiky prípravy CPI 2011, skóre v roku 2011 nie je porovnateľné s predchádzajúcimi rokmi, preto nutne nemusí odrážať ďalší prepád Slovenska v tejto oblasti⁵.

TIS od roku 1999 pravidelne uskutočňuje prieskumy verejnej mienky zamerané na viaceré aspekty korupcie vo verejnom sektore. To umožňuje definovať základné trendy vo vývoji korupcie a protikorupčných snáh jednotlivých vlád na Slovensku⁶. V nasledujúcom texte sa bližšie venujeme predstaveniu hlavných trendov súvisiacich s:

- rozsahom korupcie v jednotlivých oblastiach verejného sektora SR
- rozsahom tzv. malej korupcie
- záujmom verejnosti oznamovať korupčné praktiky na políciu
- protikorupčným vnímaním jednotlivých vlád.

1.2.1 Trendy rozšírenosti korupcie podľa sektorov

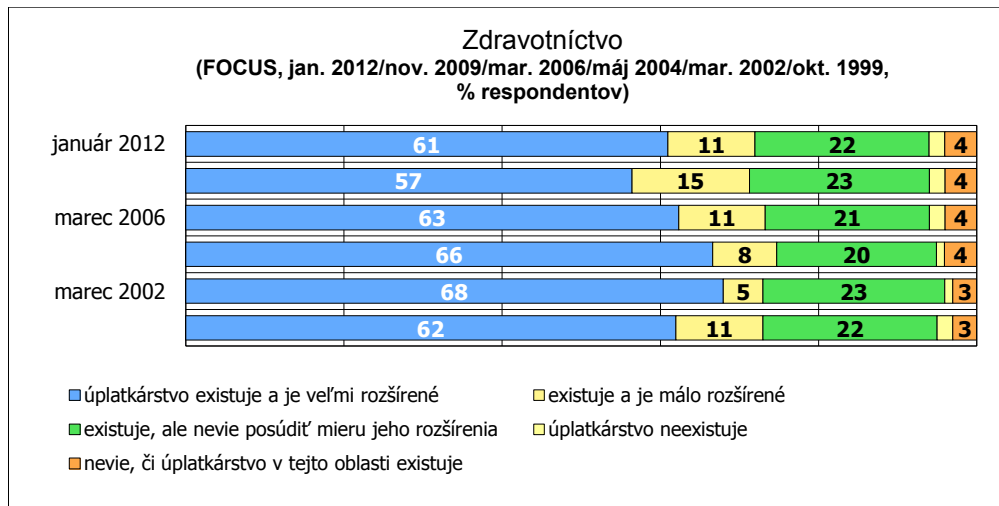
Čo sa týka trendov v rozšírenosti korupcie v jednotlivých oblastiach verejného sektora na Slovensku, je možné konštatovať, že v roku 2011 nebola zaznamenaná výraznejšia zmena v tejto oblasti – ani pozitívna ani negatívna. Aj v roku 2012 ostáva korupcia v päťici najzávažnejších problémov na Slovensku hneď po nezamestnanosti, životnej úrovni, zdravotníctve a hospodárskej situácii štátu. Intenzita vnímania problémovosti korupcie v našom živote oproti ostatnému meraniu v r. 2009 ostáva nemenná a pohybuje sa na úrovni 23%.

Poradie na prvých piatich miestach sa v porovnaní s výskumom v roku 2009 v podstate tiež nezmenilo. Stále najcitlivejšie je vnímaná korupcia v zdravotníctve (bližšie pozri tabuľku č.3), pričom oproti poslednému prieskumu v roku 2009 badať **mierne zvýšenie vnímania** rozšírenej korupcie v oblastiach ako zdravotníctvo (z 57% na 61%), súdy a prokuratúra (z 48% na 52% - tabuľka č.4), ministerstvá (z 48% na 51% - tabuľka č.5) a colné úrady (z 23% na 27%).

⁵ Bližšie pozri <http://www.transparency.sk/slovensko-je-vo-vnimani-korupcie-piatou-najhorsou-krajinou-eu/>.

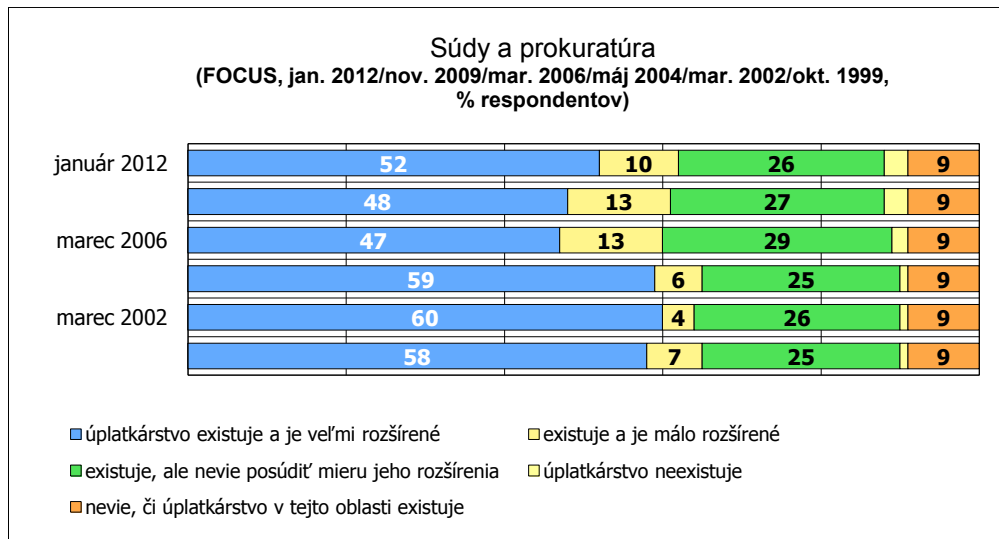
⁶ Porovnávame vnímanie korupcie v roku 2006 (na konci druhej vlády Mikuláša Dzurindu), ďalej v decembri 2009 (v poslednom roku vlády Roberta Fica) a v januári 2011 (na konci pôsobenia vlády Ivety Radičovej).

Tabuľka č. 3: Vývoj vnímania korupcie v zdravotníctve



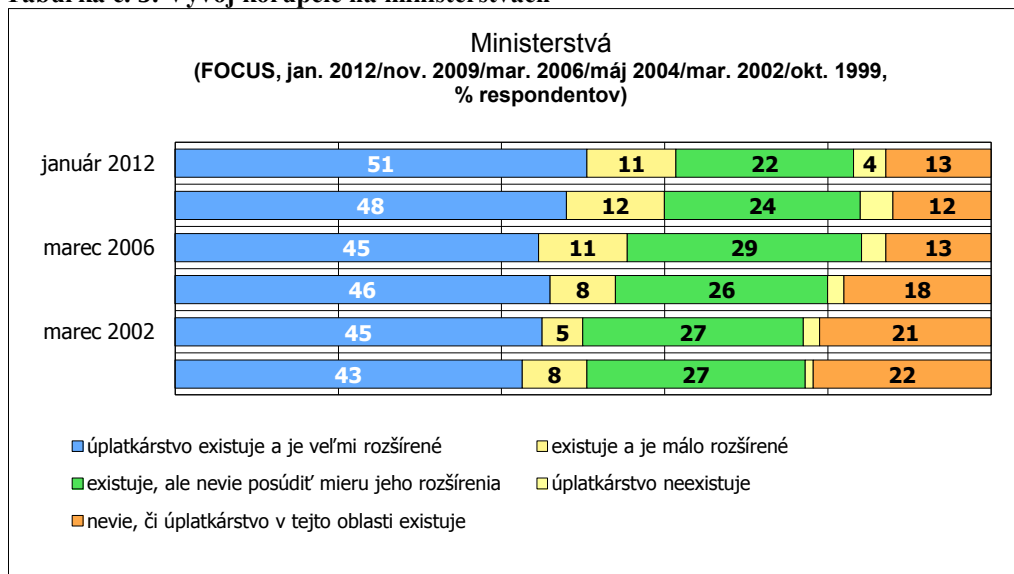
Zdroj: FOCUS pre TIS, 2012

Tabuľka č. 4: Vnímanie korupcie na súdoch a prokuratúre



Zdroj: FOCUS pre TIS, 2012

Tabuľka č. 5: Vývoj korupcie na ministerstvách

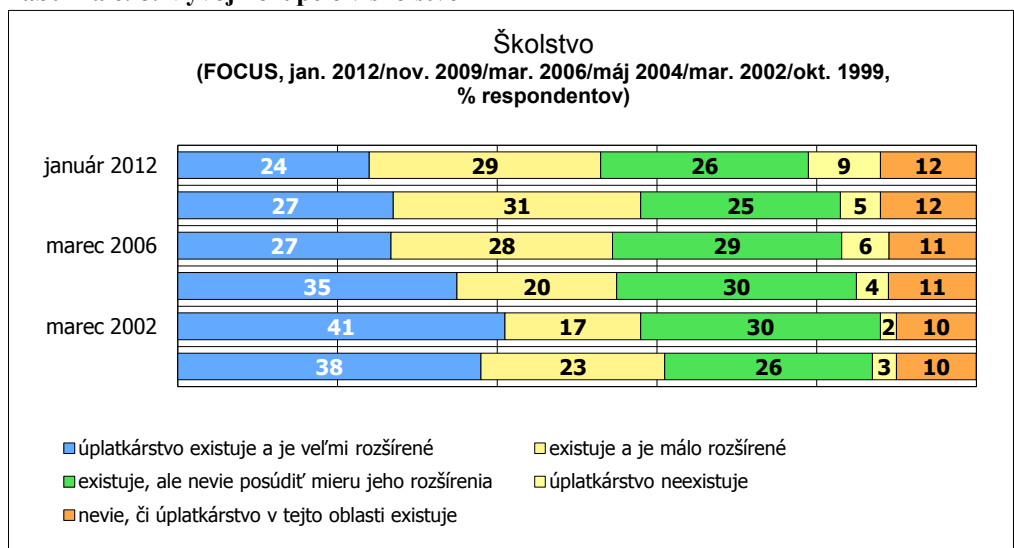


Zdroj: FOCUS pre TIS, 2012

Žiadna zmena nebola zaznamenaná v takých oblastiach ako je polícia (43% opýtaných vníma rozšírenosť korupcie), ďalej súkromný sektor (37% opýtaných vníma rozšírenosť korupcie) VÚC (31% opýtaných vníma rozšírenosť korupcie), miestne zastupiteľstva (30% opýtaných vníma rozšírenosť korupcie) a obvodné úrady (21% opýtaných).

Jedinou oblasťou, kde bol zaznamenaný **mierny pokles vnímanej korupcie** je školstvo, tak ako na to poukazuje nasledujúca tabuľka.

Tabuľka č. 6: Vývoj korupcie v školstve



Zdroj: FOCUS pre TIS, 2012

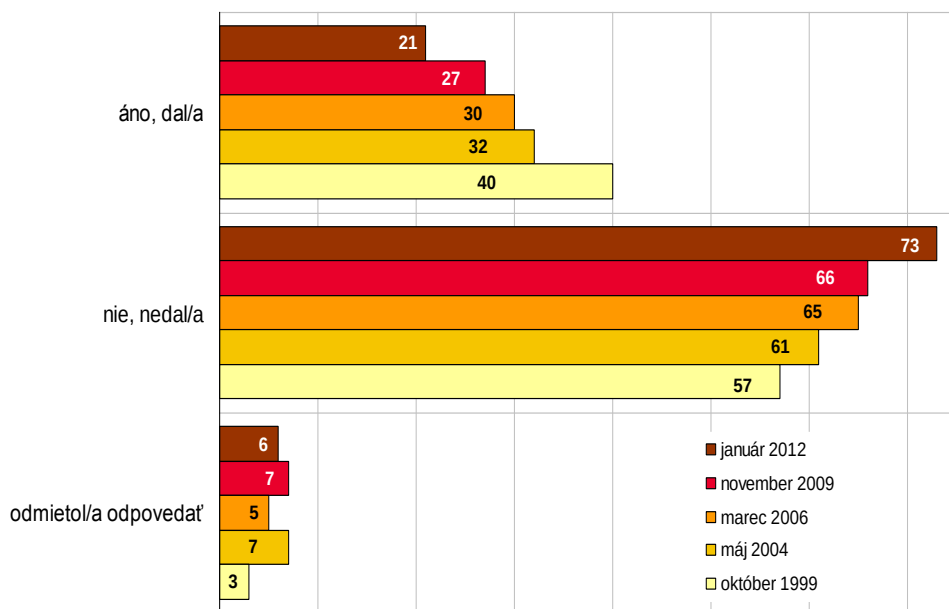
1.2.2 Trend tzv. malej korupcie

Okrem skúmania korupcie podľa jednotlivých sektorov je možné sa pozeráť na korupciu aj podľa toho, či ide o tzv. malú alebo veľkú korupciu. Oba typy korupcie sú škodlivé, ich dopad vďaka jednotlivcovi cíti odlišne. S malou korupciou sa stretáva v každodennom živote, napr. pri spotrebe verejných služieb, a dotýka sa ho priamo. Teda priamo vynakladá časť svojho disponibilného príjmu na úplatky. Veľká korupcia sa dotýka jednotlivca nepriamo, keď o verejných zdrojoch rozhodujú úradníci a/alebo politici – napr. pri verejnom obstarávaní. Preto sme sa zamerali aj na daný pohľad a v prieskume sme sa pýtali, či respondenti dali v priebehu posledných 3 rokov **pracovníkovi vo verejných službách úplatok**. Takto konalo **21%** respondentov. V porovnaní s predchádzajúcimi výskumami má dávanie úplatku pracovníkom vo verejných službách **klesajúcu tendenciu** (v porovnaní s r. 1999 až o 19%). Takmer tri štvrtiny respondentov (73%) úplatok pracovníkovi vo verejných službách za posledné 3 roky nedali.

Tabuľka č. 7: Trend tzv. malej korupcie

Dali ste v priebehu posledných troch rokov úplatok či už formou daru, protislužby alebo peňazí pracovníkovi vo verejných službách?

FOCUS; jan. 2012/nov. 2009/mar. 2006/máj 2004/okt. 1999; % respondentov



FOCUS

Zdroj: FOCUS pre TIS, 2012

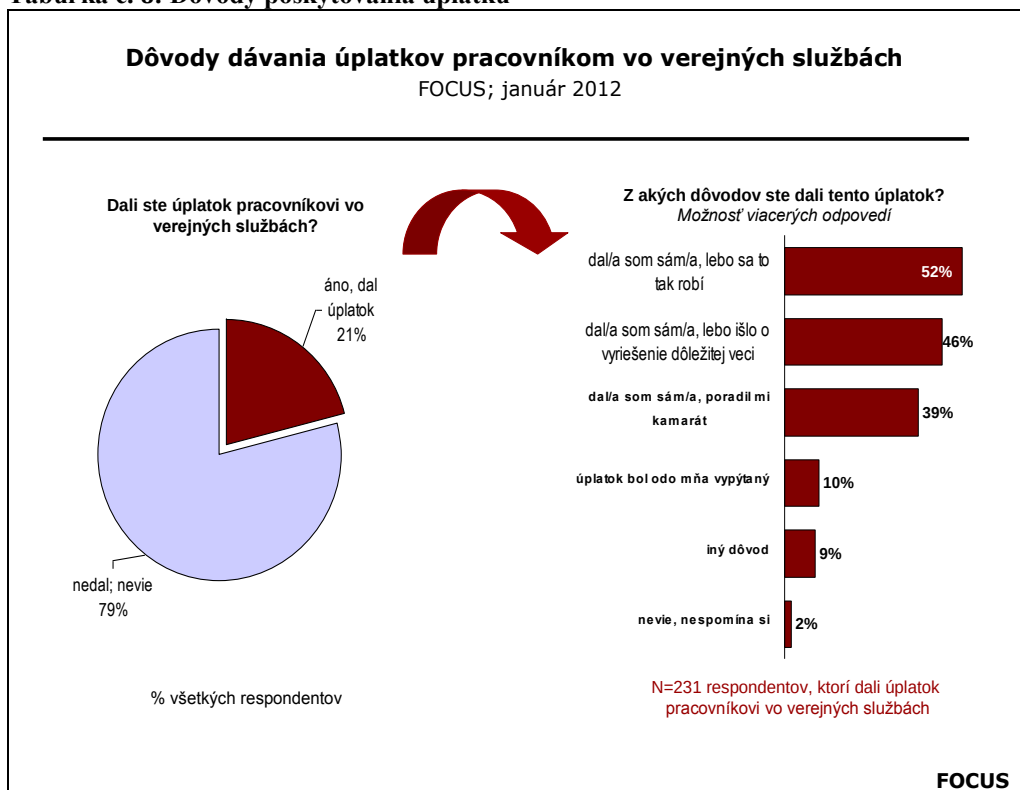
Zároveň nás zaujímal dôvod poskytovania úplatkov u tých respondentov, ktorí úplatok poskytli. Títo respondenti najčastejšie pripúšťajú, že úplatok dali preto:

- lebo sa tak robí (52% respondentov, ktorí deklarujú dávanie úplatku),
- lebo išlo, o vyriešenie dôležitej veci (46% takýchto respondentov),
- lebo im to poradil kamarát/známy, že ho treba dať (39% takýchto respondentov).

Približne desatina takýchto respondentov uviedla, že úplatok bol od nich vypýtaný (10%). Ďalších 9% takýchto respondentov spontánne uviedli iný dôvod ako napr.: „z vďačnosti“, „ako pozornosť som dal kvety“, „chcela som dať, bola som spokojná“, „bonboniéru ako poďakovanie“, „v zdravotníctve je to nutné“ apod.

Z uvedeného vyplýva, že istú rolu pri tzv. malej korupcii zohráva predchádzajúca osobná skúsenosť alebo skúsenosť blízkych, ktorá sa samoreprodukuje v podobe uplácania. Zároveň je dôležitým faktorom pocit dôležitosti veci/záležitosti, ktorá je predmetom korupčnej transakcie.

Tabuľka č. 8: Dôvody poskytovania úplatku



Zdroj: FOCUS pre TIS, 2012

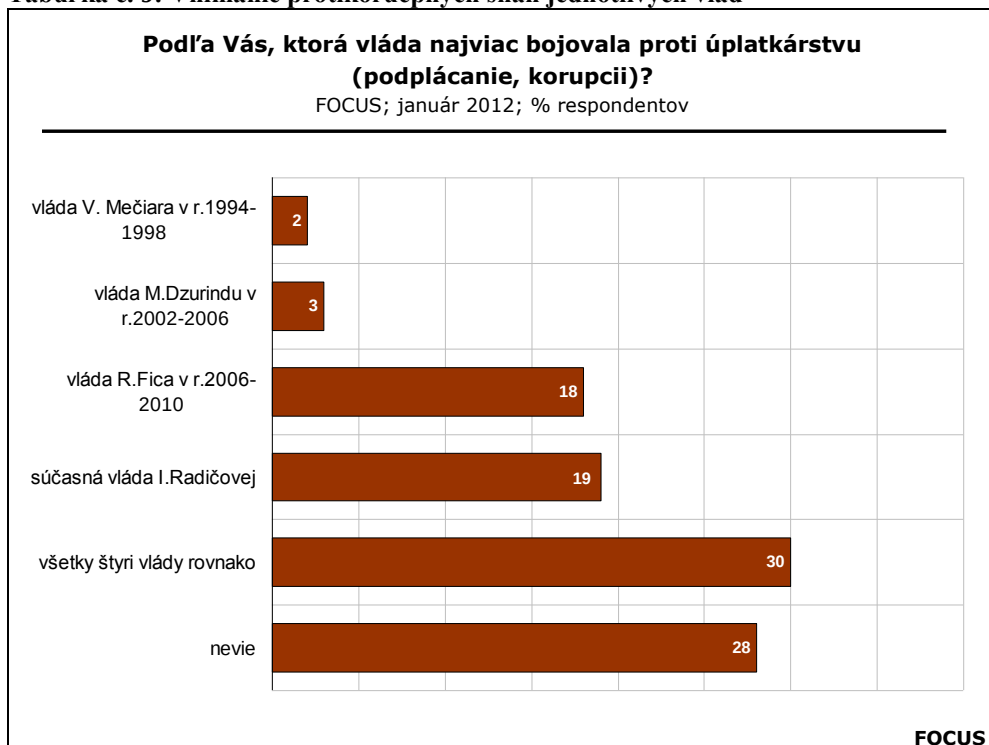
1.2.3 Trend oznamovania korupcie polícii

TIS sa dlhodobo pozerá aj na záujem verejnosti **oznamovať korupčné praktiky na polícii**, čo do istej miery odzrkadľuje dôveru v danú inštitúciu, ktorá je nevyhnutná na postrestanie aktérov korupčných transakcií. Keby od respondentov niekto pýtal úplatok alebo by vedeli o niekom, kto berie úplatky, v prípade viac ako pätiny respondentov (21%) je pravdepodobné, že by to oznámili na polícii - pričom určite by to oznámilo 5% respondentov a asi by to oznámilo 16% respondentov. Tento stav „občianskej statočnosti“ má v poslednom období mierne klesajúcu tendenciu (v roku 2006 – to bolo 25%, v r. 2009 – 22%), avšak stále je vyšší oproti r. 2002 (vtedy iba 17%). Naopak, úplatkárstvo by neoznámili takmer dve tretiny respondentov (64%), čo je približne rovnako ako v poslednom výskume – v roku 2009 (63%).

1.2.4 Trend vnímania protikorupčných snáh jednotlivých vlád na Slovensku

TIS sa v rámci prieskumu verejnej mienky zamerala aj na zisťovanie toho, ako verejnosť vníma **pôsobenie jednotlivých vlád v oblasti obmedzovania korupcie**. Na názory verejnosti poukazuje nasledujúca tabuľka.

Tabuľka č. 9: Vnímanie protikorupčných snáh jednotlivých vlád



Zdroj: FOCUS pre TIS, 2012

Druhostupňové triedenie podľa voličských preferencií však indikuje prepojenosť medzi politickými preferenciami a hodnotením jednotlivých vlád, kedy vyšší podiel respondentov, ktorí si myslia, že súčasná vláda **má** („rozhodne + skôr“) **záujem riešiť problém úplatkárstva** (24%), **sú** sympatizanti MOST-Híd (46%), SDKÚ-DS (56%), a vyšší podiel respondentov, ktorí si myslia, že súčasná vláda **nemá** („skôr + rozhodne“) **záujem riešiť problém úplatkárstva** (67%) sú sympatizanti SMER-SD (76%) a 99% občiansky hlas (85%).

2. HODNOTENIE PLNENIA SĽUBOV VLÁDNEJ KOALÍCIE

Gabriel Šípoš

Predvolebné programy štyroch strán neskoršej vládnej koalície (SDKÚ-DS, SaS, KDH a Most-Híd) patrili z pohľadu boja proti korupcii medzi štyri najlepšie podľa hodnotenia TIS z mája v roku 2010.⁷ Ako sme pred dvoma rokmi uviedli, najlepšie pokrytou bola oblasť otvárania súdництва verejnosti a zverejňovania informácií (zmlúv a faktúr). Naopak, najmenej návrhov strany venovali zmene financovania politických strán a zvýšenia transparentnosti v územných samosprávach.

Vzhľadom na kompatibilitu hlavných protikorupčných opatrení v programoch koaličných strán pokrylo Programového vyhlásenia vlády Ivety Radičovej návrhy strán pomerne dôkladne.⁸ Oproti minulým hodnoteniam je špecifikom skrátený mandát - namiesto štyroch rokov mala koalícia na plnenie sľubov len rok a pol.

K najlepšie plneným oblastiam patrí reforma súdництва, verejného obstarávania a sprístupňovania informácií (pozri tabuľka nižšie). Vláda schválila zverejňovanie všetkých súdnych rozhodnutí na internete, obnovenie pravidelného hodnotenia kvality sudcov či povinnosť zverejnenia majetkových priznaní aj pre prokurátorov. Výber nových sudcov sa otvoril väčšej konkurencii i občianskej kontrole. Čiastočne plnené sú sľuby o elektronickom nahrávaní všetkých súdnych pojednávaní či o zverejnení podrobných dát o súdoch a sudcoch vrátane štatistík o ich rozhodovacej činnosti.

Reforma verejného obstarávania spustená novelou z roku 2011 sprísnila podmienky pre možné manipulácie tak, že zmenšila počet výnimiek zo súťažného postupu (tzv. neprioritné služby, zníženie výšky objemu zákazky na ktorú sa už vzťahuje povinnosť súťaže). Povinné elektronické aukcie boli zavedené od 1. apríla 2011, takže ku koncu roka už štvrtina z počtu tendrov bola robená touto metódou.⁹ O tendroch má verejnosť viac informácií, no od konca roka 2011 je zverejňovanie konkurenčných ponúk a zápisníc z obstarávania nefunkčné kvôli spore o ochrane osobných údajov. Vôbec sa ale nepodarilo splniť zavedenie povinnosti pre obstarávateľov robiť ekonomické analýzy efektivity zákaziek.

⁷ Šípoš G., Hodnotenie volebných programov politických strán a hnutí z hľadiska ich protikorupčného potenciálu in Šípoš, Sičáková-Beblová, Jacko: Protikorupčné minimum 2010, Transparency International Slovensko, 2010.

⁸ Vláda chce brať boj proti korupcii vážne, tlačová správa TIS o kvalite Programového vyhlásenia vlády, 13. augusta 2010, http://www.transparency.sk/wp-content/uploads/2010/08/TIS_tlacovasprava_PVV.pdf

⁹ Štát v roku 2011 nakupoval efektívnejšie, tlačová správa Transparency International Slovensko, január 2012, <http://www.transparency.sk/stat-nakupoval-v-roku-2011-efektivnejsie/>

Od januára 2011 platí povinnosť zverejňovať zmluvy, faktúry a objednávky na internete verejným sektorom, inak nebudú tieto transakcie platné. Podľa prieskumu TIS využilo možnosť pozrieť si zverejnené zmluvy online za rok existencie zákona až 400 tisíc občanov, pričom sto tisíc občanov si pozrelo aspoň päť rôznych zmlúv.¹⁰ Implementácia však nebola úplná, najmä v oblasti štátnych firiem, a tiež sa nepodarilo naprieť sľubu zverejniť všetky uzavreté zmluvy z obdobia predchádzajúcich vlád.

Okrem uvedených oblastí vláda splnila aj posilnenie ochrany slobody tlače zrušením práva na odpoveď pre verejných činiteľov v otázkach týkajúcich sa ich funkcie. Podobne v oblasti dopravných prostriedkov sa zaviedla sľubovaná hmotná zodpovednosť majiteľa vozidla ako aj pevný sadzovník pokút podľa výšky prekročenej rýchlosti. Obe tieto opatrenia smerujú k zníženiu korupcie či už posilnením verejnej kontroly (médiá), alebo zúžením priestoru pre drobné úplatkárstvo (dopravná polícia).

K čiastočne plneným oblastiam patrí hospodárenie s verejným majetkom. Granty z fondov ministerstiev i EÚ podliehajú vyšším požiadavkám na zverejňovanie a rieši sa konflikt záujmov pri ich prideľovaní. Rozpočet verejnej správy je od roku 2012 predkladaný v mierne podrobnejšej a užívateľsky prístupnejšej forme (dlhšie časové rady a viac informácií o rozpočtových organizáciách, zriadenie stránky rozpocet.sk s vizualizáciou rozpočtu).

K najmenej plneným oblastiam patrí oblasť kontroly financovania a právomocí politikov, ako aj územnej samosprávy. Politici si zrušili priestupkovú imunitu, no vládna koalícia sľúbila zrušiť aj trestnoprávnu okrem výrokov v parlamente. Neprešlo ani opatrenie majetkovej zodpovednosti verejných funkcionárov. Napriek výslovnému prihláseniu sa k reforme financovania straníckych aktivít podľa desiatich odporúčaní Rady Európy nebolo prijaté žiadne z nich.

Zmeny sa nedotkli ani územnej samosprávy, kde vláda sľúbila schváliť lepšiu kontrolu zneužívania právomocí i upraviť volebné pravidlá. Málo sa sľuby z programového vyhlásenia plnili aj v oblasti zdravotníctva, či už tie o efektívnejšom spravovaní nemocníc alebo ľahšom prístupe pacientov k informáciám o cenách výkonov. Na druhej strane nad rámec sľubov ministerstvo zdravotníctva zaviedlo deklarovanie marketingových výdavkov farmapriemyslu, zvýšilo transparentnosť kategorizácie a po prvýkrát zaviedlo mechanizmus riešenia konfliktov záujmov pri nej.

1.1 ZMENY MIMO PROGRAMOVÉHO VYHLÁSENIA

Pre boj s korupciou bolo prínosné, že viacerí členovia vlády boli ochotní konzultovať protikorupčné opatrenia aj s mimovládnyimi organizáciami, čo za predchádzajúcej vlády neplatilo. Vo veľkom sa zriaďovali aj protikorupčné linky, čo naznačuje otvorenosť voči

¹⁰ Štyristotisíc ľudí si za rok na internete pozrelo zmluvy a faktúry, TIS, <http://www.transparency.sk/styristotisic-ludi-si-za-rok-na-internete-pozrelo-zmluvy-a-faktury/>

podnetom od občanov a zdôrazňovanie dôležitosti problému korupcie. Prístup k novinárom, ktorí na klientelizmus často upozorňujú, sa zmenil z nepriateľského za minulej vlády na prístup rešpektujúci úlohu žurnalistiky v krajine.

K posilneniu možností občianskej spoločnosti kontrolovať vládu prispela aj snaha vlády rozširovať okruh informácií, ktoré o sebe poskytuje verejný sektor, od úspešnosti absolventov škôl na trhu práce po zmluvy medzi poisťovňami a poskytovateľmi zdravotnej starostlivosti. Vláda sa aktívne pripojila k celosvetovému projektu Open Government Partnership, ktorý má za cieľ urobiť verejnú správu otvorenejšiu a transparentnejšiu.

Naopak opakované podozrenia z korupcie plynuli z pokračujúcich politických nominácií v štátnych firmách ako aj v štátnej správe (odmeny v košickej teplárni, výber prenájmu v košickom Daňovom riaditeľstve). Preberanie zodpovednosti za kauzy nebolo promptné a konzistentné. V neposlednom rade ani za vlády Ivety Radičovej nebola súdne vyriešená žiadna veľká korupčná kauza, ktorá by sa týkala vysoko postavených politikov či verejných funkcionárov.

Vláda nedokázala presvedčiť o svojom boji s korupciou ani verejnosť. Podľa reprezentatívneho prieskumu agentúry Focus z januára 2012 len 29% respondentov povedalo, že vláda I. Radičovej má skutočný záujem riešiť problémy úplatkárstva a korupcie. O opaku bolo presvedčených dve tretiny obyvateľstva. Na druhej strane dostala odchádzajúca vláda spolu s predchádzajúcou vládou Roberta Fica najvyššiu známku pri hodnotení schopnosti bojovať s korupciou v porovnaní s vládami Vladimíra Mečiara a Mikuláša Dzurindu. Celkovo najvyšší počet ľudí si však myslí, že všetky vlády bojovali s korupciou zhruba rovnako slabo (viac o prieskumoch v kapitole 1 tejto publikácie).

Tabuľka č.10: Intenzita plnenia jednotlivých sľubov Programového vyhlásenia vlády Ivety Radičovej za obdobie 2010-2012

Oblasť/ Plnenie	Vysoké	Čiastočné	Žiadne
Prístup k informáciám	-zverejnenie na internete všetkých zmlúv, faktúr a finančných transakcií týkajúcich sa verejných zdrojov ako podmienku ich účinnosti	-vláda zverejní také obchodné zmluvy, kde zmluvnou stranou je štát, orgány verejnej správy a obchodné spoločnosti so 100 % podielom štátu, ktoré boli uzatvorené v minulosti	
Súdnictvo	-zverejňovať všetky súdne rozhodnutia na internete -navrhne zákonnú úpravu hodnotenia výkonu funkcie sudcov, ktorá určí presné kritériá, proces a dôsledky hodnotenia práce sudcov s možnosťou straty funkcie sudcu, ak sa preukáže, že sudca stratil odbornú alebo morálnu spôsobilosť byť sudcom	-vytvoriť „podmienky na elektronické nahrávanie všetkých pojednávaní -zabezpečiť, aby „mal každý súd svoju internetovú stránku so základnými informáciami (adresa, kontaktné telefónne čísla, zoznam sudcov, úradné hodiny, rozvrh práce sudcov a pod.) v jednoducho dostupnej a zrozumiteľnej podobe, ako aj so štatistikou jeho rozhodovacej činnosti“	

Oblasť/ Plnenie	Vysoké	Čiastočné	Žiadne
Súdnictvo pokr.	-robiť výberové konania na sudcov, vedúcich prokurátorov, prokurátorov a čakatel'ov prokuratúry transparentné a otvorené pre všetkých uchádzačov -navrhne, aby „sudcovia nemohli bez uplynutia akejkoľvek lehoty striedať sudcovskú funkciu s funkciou vo výkonnej moci, vrátane toho, že minister spravodlivosti nebude môcť kandidovať na predsedu Najvyššieho súdu SR -navrhne popri zverejnení majetkových priznaní sudcov aj majetkové priznania prokurátorov	-zavedenie disciplinárnych senátov systémom náhodného výberu ad hoc zvlášť pre každé disciplinárne konanie a umožní občiansku kontrolu disciplinárnych senátov a ich konaní -zriadenie linky „na ohlasovanie prípadov korupcie v justícii a vo väzenstve	
Verejné obstarávanie	-bude presadzovať používanie súťažných metód verejného obstarávania, a to aj v tých prípadoch, v ktorých to dnes nie je povinné (neprioritné služby), a zavedie sprísnenie podmienok pri podprahovej metóde verejného obstarávania -zavedenie elektronických aukcií ako povinnej formy obstarávania vždy, keď je to možné -zruší možnosť využitia formálnych nedostatkov ako dôvodu vylúčenia uchádzača zo súťaže, obmedzí alebo vylúči kritérium „príliš nízkej ceny“ ako dôvod vylúčenia zo súťaže	-akékoľvek nakladanie s majetkom štátu musí byť prístupné verejnej kontrole bez ohľadu na to, či štát majetok predáva alebo prenajíma, alebo či ide o verejné obstarávanie -sfunkční centrálny vestník verejného obstarávania tak, aby verejnosť mohla jednoducho vyhľadávať všetky prebiehajúce zákazky podľa rôznych kritérií, a verejným organizáciám uloží povinnosť zverejňovať v elektronickom vestníku verejného obstarávania všetky výzvy, ponuky (aj nevítané), posudky komisií a výsledky hodnotenia komisií a ich zdôvodnenia	-presadí povinnosť zverejňovať ekonomické analýzy vypracované v súvislosti s obstarávaným tovarom alebo službou na zabránenie predražovaniu a verejných zákaziek

Oblasť/ Plnenie	Vysoké	Čiastočné	Žiadne
Štátna správa, dotácie a eurofondy		-Pri nakladaní s majetkom štátu, verejných inštitúcií a samospráv bude vláda SR presadzovať transparentné a súťažné formy nakladania s majetkom štátu (verejné súťaže, dražby). -aby všetky nenárokovateľné dotácie a príspevky poskytnuté z verejných zdrojov boli zverejnené na internete -vymaniť „grantový systém spod netransparentného vplyvu záujmových skupín“ - pre fondy EÚ zaviesť lepšiu verejnú kontrolu -Vláda SR výrazne zvýši transparentnosť verejných financií. Štátny rozpočet bude obsahovať všetky podstatné informácie v zrozumiteľnej podobe tak, aby verejnosť bola jasne informovaná o využívaní verejných zdrojov. Vláda SR zákonom podrobne určí, ktoré informácie bude musieť verejnosť v rozpočte verejných financií a v štátnom záverečnom účte vždy dostávať, a to bez ohľadu na to, či sa to vláde bude páčiť alebo nie.	
Oblasť/ Plnenie	Vysoké	Čiastočné	Žiadne
Územná samospráva		-pripraví volebný kódex s cieľom priniesť prehľadnosť, zjednotenie terminológie a jednotnú úpravu niektorých ustanovení súčasných volebných zákonov	-posilnenie nezávislosti kontroly územnej samosprávy -zaviesť opatrenia, aby samosprávy nemohli účelovo zneužívať svoje právomoci selektívne v prospech alebo neprospech niektorých občanov a podnikov
Financovanie straníckych aktivít, kontrola verejných funkcionárov	-navrhne úplné zrušenie priestupku vej imunity	-Vláda ... navrhne zásadné obmedzenie imunity poslancov a ďalších ústavných činiteľov vrátane sudcov. Imunita poslancov Národnej rady SR sa bude vzťahovať iba na výroky poslancov na pôde Národnej rady SR	-zvýšenie transparentnosti financovania politických 5 strán a hnutí a volebných kampaní všetkých druhov volieb v súlade s odporúčaniami skupiny štátov Rady Európy proti korupcii (GRECO), čo zahŕňa najmä: - Ustanoviť nezávislú inštitúciu pre dohľad a kontrolu -Zaviesť povinnosť zverejňovania financovania aj jednotlivým kandidátom

Oblasť/ Plnenie	Vysoké	Čiastočné	Žiadne
Financovanie stranických aktivít, kontrola verejných funkcionárov pokr.		-posúdiť „možnosť schválenia zákona o majetkovej zodpovednosti verejných funkcionárov	-Zaviest' centrálnu evidenciu príjmov a výdavkov politických strán predovšetkým iných bezodplatných plnení - Zaviest' jednotné pravidlá pre financovanie kampane pre všetky druhy volieb -zvýšenie sankcií za porušenie zákona o politických stranách v oblasti financovania -presadiť zmeny ústavného zákona o konflikte záujmov, ktoré umožnia účinnú kontrolu jeho dodržiavania, najmä aby majetkové priznania verejných funkcionárov mali takú podobu, ktorá skutočne poskytne informácie o ich majetkových pomeroch
Oblasť/ Plnenie	Vysoké	Čiastočné	Žiadne
Zdravotníctvo		-zaviest' „elektronickú zdravotnú dokumentáciu, Národný zdravotný portál a ďalšie eHealth aplikácie v rámci Národného zdravotníckeho informačného systému -Vláda SR bude dôsledne dbať na dodržiavanie efektívneho riadenia nemocníc vo vlastníctve štátu vrátane zverejňovania ich zmluvných vzťahov	-podporovať informovanie občanov o vyčerpanej zdravotnej starostlivosti a jej cene tým, že zjednoduší súčasné podmienky sprístupňovania a výpisov z účtu poistenca
Iné (polícia, médiá)	-prijať jasné pravidlá na obmedzenie voľnosti v rozhodovaní pri výbere pokút za priestupky v cestnej premávke -zaviest' objektívnu zodpovednosť za dopravné priestupky -pripraviť zmeny tlačového zákona vrátane zrušenia práva na odpoveď verejného činiteľa	-zabezpečiť bezhotovostné vyberanie pokút	-zvýšenie efektívnosti postihovania korupcie

3. Hodnotenie poslancov NR SR a predložených návrhov zákonov týkajúcich sa korupcie¹¹

Matej Kurian, Tomáš Jacko

Cieľom tejto kapitoly je poskytnúť **prehľad o najdôležitejších protikorupčných legislatívnych iniciatívach**, ktorými sa zaoberala Národná rada počas vlády Ivety Radičovej. Poslanci a poslanecké kluby jednak hlasovali o vládnych návrhoch a takisto predkladali vlastné riešenia pre boj s korupciou. Kapitola analýzou týchto činností prináša **posúdenie miery snaživosti jednotlivých poslancov a poslaneckých klubov v boji za čistotu verejného sektora**.

3.1 METODIKA PRIESKUMU

Panel expertov (viď príloha č.1) oslovených Transparency International Slovensko (TIS) identifikoval a ohodnotil celkovo **20 legislatívnych iniciatív** (viď nižšie), o ktorých poslanci hlasovali počas vlády Ivety Radičovej. Legislatívnymi iniciatívami chápeme návrhy zákonov alebo ich novely ako aj pozmeňujúce návrhy k nim, ktoré majú vplyv na boj proti korupcii.

Expertí podľa metodiky projektu HESO Inštitútu pre ekonomické a sociálne reformy (INEKO)¹² pridelili každej z iniciatív hodnotenie **v dvoch** na sebe nezávislých **kategóriách: miere súhlasu** s opatrením (od -3 = silný nesúhlas; do +3 = silný súhlas) a tiež podľa ich **dôležitosti pre boj proti korupcii** (od 0 do 100%). Miera súhlasu vyjadruje názor hodnotiaceho na kvalitu, resp. ním očakávaný reálny efekt navrhovaného alebo prijatého zákona, ktorý sa môže od jeho deklarovaného cieľa líšiť. Na druhej strane, čím je percentuálna hodnota opatrenia v oblasti boja proti korupcii vyššia, tým je zákon dôležitejší v oblasti boja proti korupcii na Slovensku. Výsledkom hodnotenia bol rating jednotlivých zákonov a návrhov zákonov, ktorý bol získaný zo súčiny týchto dvoch kategórií. **Opatrenia mohli mať teda rating v rozpätí od -300 do 300.**

Hodnotenie činnosti poslancov a politických strán sa odvíja od skóre legislatívnej iniciatívy a posledného hlasovania o nej. V prípade iniciatívy s kladným hodnotením (skóre vyššie ako 0) získali plusové body v hodnote skóre opatrenie iba tí poslanci, ktorí hlasovali za. Tí,

¹¹ Táto kapitola nadväzuje na predchádzajúce hodnotenia zákonodarnej iniciatívy a hlasovania poslancov z rokov 2010 a 2011. Za pomoc pri tvorení tejto kapitoly autori ďakujú Dušanovi Zacharovi (INEKO), Dušanovi Zeleníkovi (www.dotankoch.sk) a Kataríne Mikulovej.

¹² <http://www.ineko.sk/heso>

ktorí hlasovali proti, zdržali sa, alebo nehlasovali (no boli v parlamente prítomní), dostali mínusové body. Neprítomní poslanci dostali 0 bodov.

V prípade iniciatív so záporným hodnotením dostali plusové body v absolútnej hodnote skóre opatrenia tí poslanci, ktorí hlasovali proti, sa zdržali, alebo nehlasovali (no boli v parlamente prítomní). Mínusové skóre dostali hlasujúci za. Neprítomní poslanci dostali 0 bodov za jednotlivé zákony alebo návrhy zákonov. V prípade, že sa hlasovalo o **poslaneckých návrhoch, predkladateľ alebo skupina predkladateľov získava dvojnásobok bodov**.

Napriek svojmu protikorupčnému potenciálu sa v rebríčku neobjavujú dve poslanecké iniciatívy - o majetkovej zodpovednosti verejných funkcionárov (Procházka, KDH) a návrhu novelizácie ústavy umožňujúcej dobrovoľné vzdanie sa imunity poslancom (Andrej Ďurkovský, ex-KDH, nezaradený). Dôvodom je, že parlament o nich hlasoval len formálne, oba návrhy prerokovával na poslednej schôdzi len v prvom čítaní a je pravdepodobné, že hlasovanie odrážalo skôr tento rozmer ako názor na obsah iniciatív.

V celkovom hodnotení poslancov sú zaradení **len poslanci, ktorí sa mohli zúčastniť všetkých 20 vybraných hlasovaní. Priemerné skóre poslancov je vypočítavané z celkového možného skóre za všetky hlasovania, nielen za tie, ktorých sa mohli zúčastniť**. Výpovedná hodnota celkového skóre poslanca je závislá od hodnoty jednotlivých predkladaných iniciatív, o ktorých mohli hlasovať. Priemerné skóre poslancov, ktorí neboli poslancami v rovnakej dobe by tak bolo neporovnateľné.

V celkovom poradí poslancov a strán sa tak **neobjavujú hlasovania Martina Chrena, Ľuboša Majera, Ľubomíra Galka (všetci SaS) ako aj skóre Ivana Harmana a Alexandra Slafkovského (SDKÚ-DS)**.

Z rovnakého dôvodu **do hodnotenia strán vstupujú skóre len tých poslancov, ktorí boli poslancami počas celého obdobia a zároveň patrili do poslaneckého klubu strany po celú dobu**.¹³ Do celkového skóre KDH tak nie sú zarátané hlasovania Andreja Ďurkovského (vzdal sa členstva v KDH a jeho klube); do skóre SaS hlasovania Martina Fecka, Eriky Jurinovej, Igora Matoviča a Jozefa Viskupiča; v prípade SNS ide o hlasovania Anny Belousovej a Rudolfa Púčíka.

3.2 REBRÍČEK ZÁKONOV

Najdôležitejším zákonom vlády Ivety Radičovej týkajúcim sa korupcie je podľa panelu expertov **Zákon o sudcoch a prísediach (33/2011 Z.z), ktorý zaviedol**

¹³ Zloženia poslaneckých klubov sú dostupné na <http://www.nrsr.sk/web/default.aspx?SectionId=69> resp. <http://www.nrsr.sk/web/default.aspx?sid=poslanci/zmeny>. Zloženie jednotlivých klubov bolo overované aj pri jednotlivých hlasovaniach.

zverejňovanie rozsudkov sudcov na internete ale aj verejné výberové konania na posty sudcov.

Na stupnici od -300 pod 300 tento zákon získal **232, 65 bodov**, o 3 viac ako druhý najdôležitejší zákon. Tým sa stalo **povinné zverejňovanie zmlúv na internete** (zákon 546/2010, **229,6 bodov**). Tretí najvýznamnejší zákon je opäťovne z dielne **ministerstva spravodlivosti**, so ziskom 220 bodov to je **novela zákona o sudcoch a prísediach** (467/2011), ktorá okrem iného zavádza aj pravidelné päťročné hodnotenie činnosti sudcov, zverejňovanie výkazov o práci sudcov na internete.

Priemerné skóre schválených návrhov počas vlády Ivety Radičovej bolo 141,6 bodu, za vlády Roberta Fica to bolo 13,1 bodu.

Len jeden z posudzovaných **návrhov** za obdobie Ivety Radičovej **pochádzal z radov opozície** (Novela zákona o prokuratúre, celkové 12. miesto z 20, prekladali poslanci Smer-SD Fico, Kaliňák a Madej). Za vlády Roberta Fica opozícia iniciovala približne štvrtinu posudzovaných zákonov.

Tabuľka č. 11: Rebríček protikorupčných iniciatív

Poradie	Legislatívna iniciatíva	Skóre	Číslo zákona
1.	Zákon, ktorým sa mení a dopĺňa zákon o sudcoch a prísediach	232,65	33/2011 Z.z.
2.	Návrh zákona, ktorým sa dopĺňa Občiansky zákonník („zverejňovanie zmlúv“)	229,60	546/2010 Z.z.
3.	Návrh zákon o sudcoch a prísediach	220,50	467/2011 Z.z.
4.	Zákon, ktorým sa mení a dopĺňa zákon o Súdnej rade	190,00	495/2010 Z.z.
5.	Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon o priestupkoch („priestupková imunita“)	174,49	v redakcii
6.	Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon o majetku obcí	165,93	507/2010 Z.z.
7.	Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon o prokuratúre	157,50	220/2011 Z.z.
8.	Návrh ústavného zákona, ktorým sa mení Ústava SR („trestnoprávna imunita“)	156,25	neschválené
9.	Návrh zákona o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Úradu vlády SR	151,67	524/2010 Z.z.
10.	Návrh zákona o správe majetku štátu – („elektronické aukcie pre majetok nad 10 000 euro“)	149,50	547/2011 Z.z.
11.	Návrh na vydanie zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon o verejnom obstarávaní	145,45	58/2011 Z.z.
12.	<i>Návrh na vydanie zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon o prokuratúre</i>	131,25	neschválené
13.	<i>Návrh zákona o územnom plánovaní a stavebnom poriadku („stavebný zákon“)</i>	101,25	neschválené

Poradie	Legislatívna iniciatíva	Skóre	Číslo zákona
14.	Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon o pomoci a podpore poskytovanej z fondov Európskeho spoločenstva	100,66	116/2011 Z.z.
15.	Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon o periodickej tlači	85,71	221/2011 Z.z.
16.	Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon o vysokých školách	85,00	6/2011 Z.z.
17.	Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon o pomoci a podpore poskytovanej z fondov Európskeho spoločenstva	75,00	v redakcii
18.	Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon o slobodnom prístupe k informáciám	65,70	382/2011 Z.z.
19.	Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon o účtovníctve	36,00	547/2011 Z.z.
20.	<i>Zákon o potravinách – (pozmeňovací návrh - tabule hanby)</i>	29,83	<i>neschválené</i>

Prehľad obsahu zákonov je dostupný v **prílohe č. 2**.

3.3 REBRÍČEK POSLANCEV¹⁴

Za protikorupčné opatrenia najaktívnejšie hlasoval poslanec Miroslav Beblavý (SDKÚ-DS), ktorý v priemere získal 144,5 bodu. Za ním nasledujú poslanci Kamil Krnáč (SaS; 129 b.), Jana Žitňanská (KDH; 128,9 b.). Všetci traja sa od svojich straníckych kolegov odlišujú vlastnou legislatívnou iniciatívou.

Beblavý s Krnáčom predložili **novelu verejného obstarávania** zavádzajúcu **elektronické aukcie**, Beblavý a Žitňanská vysokoškolskú novelu o **povinnom zverejňovaní kvalifikačných (diplomových) prác**. Všetci traja spoločne navrhli zmeny v procese **pridelovania eurofondov**, ktorá okrem iného špecifikuje osoby, ktoré nesmú o dotáciách pre konflikt záujmov rozhodovať ako aj množstvo povinne zverejňovaných informácií ako sú členovia hodnotiacich komisií. Beblavý sám navrhol povinnosť predávať majetok štátu v hodnote nad 10 tisíc eur v elektronických aukciách.

Najhoršie hlasujúcimi poslancom sa stali Peter Žiga (Smer-SD) a Igor Štefanov (SNS). Z pozitívnych opatrení hlasoval Žiga iba za zrušenie priestupkovej imunity a zavedenie tabulí hanby. Igor Štefanov získal pozitívne body len za hlasovanie v prospech novely o prokuratúre z dielne Smeru. Oproti Žigovi mu skóre zlepšujú absencie na hlasovaniach.

Koaličný poslanec (vrátane bývalých členov poslaneckých klubov koalície) získal v priemere 114,8 bodu, opozičný poslanec -83,1 bodu. Z opozície protikorupčnú agendu

¹⁴ Úplné rebríčky zoradené podľa dosiahnutého skóre poslancov sú dostupné ako **prílohy č. 3 a 4** a v digitálnej verzii na adrese <http://bit.ly/Hodnotenie2012>

svojou prítomnosťou len na polovici sledovaných hlasovaní paradoxne najviac podporil Ján Slota (SNS; -30,9 b.).

Tabuľka č. 12: Najlepšie a najhoršie hodnotení poslanci

	<i>Poslanec</i>	<i>Strana</i>	<i>Skóre</i>
1.	Beblavý, Miroslav	SDKÚ – DS	144,5
2.	Krnáč, Kamil	SaS	129,0
3.	Žitňanská, Jana	KDH	128,9
4.-6.	Hrušovský, Pavol	KDH	128,3
4.-6.	Mikuš, Jozef	SDKÚ – DS	128,3
4.-6.	Solymos, László	Most-Híd	128,3
7-9.	Marcinčin, Anton	KDH	126,8
7-9.	Matovič, Igor	nezávislý	126,8
7-9.	Pfundtner, Edita	Most-Híd	126,8
10.	Fronc, Martin	KDH	126,1
146-120.	27 poslancov Smer-SD		-93,1
147.	Štefanov, Igor	SNS	-96,5
148.	Žiga, Peter	Smer-SD	-96,9

3.4 REBRÍČEK POLITICKÝCH STRÁN

Najviac za protikorupčné opatrenia hlasoval poslanecký klub KDH, následne poslanecký klub SDKÚ-DS a Most-Híd.

Prvé miesto KDH je možné vysvetliť dobrou dochádzkou na hlasovania a vysokým počtom aktívnych poslancov na veľkosť klubu (Žitňanská, Procházka, Hrušovský, Sabolová). Naopak, v prípade SDKÚ-DS a SaS išlo o väčšie kluby s častejšou neúčastou na hlasovaniach. Pre ich veľkosť nemala iniciatíva ich poslancov taký význam na celkové hodnotenie klubu. Posledné miesto SaS v rámci koalície je dôsledkom hlasovania o novele stavebného poriadku a do menšej miery o spotrebiteľských „tabuliach hanby“.

Naopak **protikorupčnú agendu najmenej podporil poslanecký klub Smer-SD**. Žiadny poslanec opozície neskončil s pozitívnym skóre, čo znamená, že všetci poslanci Smeru-SD aj SNS hlasovali väčšinou proti opatreniam, ktoré odborníci hodnotili pozitívne, vrátane povinného zverejňovania zmlúv či elektronických aukcií. **Rozdiely medzi straníkmi Smeru a SNS takmer výlučne tvoria absencie pri hlasovaniach, nie ich odlišný postoj k navrhovaným protikorupčným zákonom.**

Tabuľka č. 13: Rebríček poslaneckých klubov

	<i>Poslanecký klub</i>	<i>Skóre</i>
1.	KDH	120,4
2.	SDKÚ – DS	114,9
3.	MOST-HÍD	112,6
4.	SaS	110,3
5.	SNS	-77,7
6.	SMER – SD	-84,5

4. HODNOTENIE PREDVOLEBNÝCH PROGRAMOV HLAVNÝCH POLITICKÝCH STRÁN A HNUTÍ

Gabriel Šípoš

Prehľad programov hlavných politických subjektov pre rok 2012 naznačuje, že boj s korupciou ostáva dôležitou témou stále len pre stredo-pravé strany, podobne ako tomu bolo pred voľbami v rokoch 2006 a 2010. Najlepšie programy opäť napísali v SaS a SDKÚ-DS. Veľmi dobré programy predstavili aj KDH a OĽaNO. Všetky tieto subjekty by pri naplnení programov mali reálnu šancu zaviesť užitočné systémové zmeny, najmä dotiahnutie reformy súdnictva, zníženie byrokracie a priestoru pri regulácii podnikania, a tiež zvýšenie transparentnosti verejného sektora poskytovaním dát o jeho fungovaní na internete.

Najpopulárnejšia politická strana Smer-SD zaradila protikorupčné opatrenia do svojho programu len okrajovo. Navyše avizuje prehodnotenie reformy súdnictva, ktorú odborníci považujú za najlepšie opatrenie odchádzajúcej vlády (pozri kapitolu 3).

Tabuľka č. 14: Hodnotenie predvolebných programov hl. politických strán - zhrnutie

	Financie strán, lobing, imunita	Odpolitizovanie verejného sektora, whistleblowing	Prístup k informáciám	Súdy, polícia, prokuratúra	Lokálna samospráva	Podnikanie, verejné obstarávanie	Súčet spolu
SaS	4	4	4	5	1	4	22
SDKÚ	3	5	4	5	0	4	21
KDH	3	2	3	4	2	3	17
OĽaNO	3	4	4	2	0	4	17
Most-Híd	0	0	2	1	4	1	8
Smer	0	0	0	2	0	2	4
SNS	0	0	0	1	1	1	3
99%	1	0	0	1	0	0	2
HZDS	0	0	0	1	0	1	2
SMK	0	0	0	1	0	0	1
priemer	1,4	1,5	1,7	2,3	0,8	2,0	

Strany sa v priemere najviac zamerali na obmedzenie priestoru pre korupciu v súdnictve a v podnikaní. Naopak najmenej sa venovali opatreniam pre územnú samosprávu, a potom aj financovaniu straníckych aktivít.

4.1 METODOLÓGIA HODNOTENIA

Hodnotených bolo šesť oblastí, v ktorých sa opakovane vyskytuje problém nízkej transparentnosti a potenciálu pre korupciu:

- kontrola financovania strán, majetku politikov, úprava lobingu
- odpolitizovanie verejného sektora
- prístup k informáciám
- súdnictvo, prokuratúra, polícia
- územná samospráva (prístup verejnosti, kontrola výdavkov, financovanie politikov)
- podnikanie (jednoduchosť a jasnosť regulácií, kvalitné verejné obstarávanie)

Každá z oblastí mala rovnakú váhu na celkovom výsledku. Strany mohli v každej oblasti získať maximum 5 bodov. Celkové maximum teda bolo 30, minimum 0 bodov. Pri bodovaní riešení sme vychádzali z odporúčaní, ktoré TIS predstavuje v kapitole 5. Čím bližšie a komplexnejšie sa program strany v danej oblasti zhodoval s odporúčaniami TIS, tým viac bodov strana dostala.

Do hodnotenia sme zaradili desať strán a hnutí, ktoré mali v januárových prieskumoch podporu v priemere aspoň dvoch percent voličov.

4.2 PREHĽAD PROGRAMOV STRÁN A HNUTÍ V OBLASTI BOJA S KORUPCIOU

4.2.1 SaS¹⁵

Zastavíme politické nominácie na daňových úradoch.

Presadíme adekvátne finančné ohodnotenie posudkových pracovníkov (lekári, sociálni pracovníci) v súvislosti so zodpovednosťou za vyplácanie invalidných dôchodkov a kompenzácií.

Presadíme nový systém odmeňovania manažérov v štátnych podnikoch, závislý od ich hospodárskych výsledkov.

Zrušíme zákon o preukazovaní pôvodu majetku ako normu porušujúci princíp prezumpcie nevinny, ktorá je navyše úplne neúčinná a bezzubá. Nahradíme ho úpravou v daňovej legislatíve, podľa ktorej bude mať daňový úrad právo kontrolovať v odôvodnených prípadoch hodnotu majetku a porovnať ju so zdanenými príjmami; v prípade vysokej odchýlky penalizovať danú osobu dodaním, ako aj v trestnej rovine – daňové úniky.

¹⁵ <http://www.strana-sas.sk/program/16>

Sfunkční sa tak systém preukazovania pôvodu majetku a zabráni sa neodôvodnenému prenasledovaniu „slušných“ daňovníkov.

Podporíme projekt Open Government Data a sprístupníme elektronické informácie, ktoré spracováva vláda a dáva ich ľuďom na ďalšie spracovanie.

V procese verejného obstarávania podporíme zmeny zákona o oblasti určenú pre IT, aby sa dosiahla potrebná miera definície projektov, štandardizácia predkladaných projektových informácií, stanovenie akceptačných kritérií projektov, zmluvných podmienok pre oblasť duševného vlastníctva.

Zavedieme do praxe nový internetový systém pre anonymné nahlasovanie prípadov korupcie. Tento systém pridelí nahlasovateľovi korupčného prípadu jednoznačný, ale anonymný identifikátor, vďaka ktorému bude môcť udržiavať komunikáciu s orgánmi činnými v trestnom konaní počas celého vyšetrovania prípadu bez strachu z odhalenia jeho totožnosti

Zavedieme bezhotovostný styk polície s občanom. Príslušník Policajného zboru by nemal prijímať v teréne pokuty a platby od občanov v hotovosti, čím sa rapidne zúži priestor pre korupciu.

Zvýšime počet obslužných miest na preťažených pracoviskách Dopravného inšpektorátu. Zvýšením počtu obslužných miest sa vybavovacia doba skráti na minimum a vymiznú dôvody na korupčné konanie.

Zavedieme povinné informovanie pacienta o cene poskytnutej zdravotnej starostlivosti. Poistovňa nepreplatí žiadny úkon, pokiaľ v dokumentácii nebude uvedená cena podpísaná pacientom. Zavedieme povinnosť pre zdravotné poisťovne raz ročne posielat' poistencom výpis vyčerpanej zdravotnej starostlivosti.

Zefektívňime štruktúry a fungovanie správneho súdnictva ako účinného prostriedku boja proti korupcii.

Zavedieme úplný alebo čiastočný zákaz zakladania obchodných spoločností alebo zúčastňovania sa na podnikaní osobám, ktoré sa dopustili ekonomickej alebo korupčnej trestnej činnosti.

Zjednodušíme a sprehľadníme stavebné konanie. Pripravíme úplne nový, moderný stavebný zákon podľa vzoru západnej Európy, ktorý zníži počet potrebných potvrdení a povolení pri výstavbe.

Zavedieme transparentný systém pre oblasť životného prostredia. Najvýznamnejšie riziká pre korupciu sú pri udeľovaní rôznych povolení, výnimiek, zákazov, pokút, sankcií, dotácií a príspevkov prostredníctvom Environmentálneho a Recyklačného fondu. Do rizikovej kategórie patrí aj pridelovanie emisných kvót a ich predaj na trhu cez sprostredkovateľa.

Zvýšime transparentnosť a sprísňime kontrolu financovania politických strán a volebných kampaní. Presunieme kontrolu nad financovaním politických strán z Národnej rady SR na Najvyšší kontrolný úrad SR, sprofesionalizujeme Ústrednú volebnú komisiu, sprehl'adníme zdroje financovania politických strán. Zavedieme povinnosť presnejšej a podrobnejšej analýzy financovania volebnej kampane.

Zavedieme hmotnú zodpovednosť verejných funkcionárov za škody spôsobené na majetku štátu alebo pri nakladaní s verejnými finančnými prostriedkami.

Zmeníme spôsob voľby členov Súdnej rady tak, aby nebolo možné ovplyvňovať zloženie a tým aj rozhodovanie tohto orgánu v neprospech nezávislého rozhodovania a obsadzovania súdov podľa politických požiadaviek.

Ak sa sudca rozhodne pre funkciu v politike alebo štátnej správe, potom sa môže vrátiť do sudcovskej funkcie až po určitej lehote - karanténe rovnajúcej sa najmenej štyrom rokmi.

Budeme pravidelne podrobovať všetkých sudcov každé štyri roky jednotnej, v tom istom čase vedenej a verejnej atestačnej skúške vykonávanej raz ročne, vždy jednou štvrtinou zo všetkých sudcov.

Zmeníme zloženie disciplinárnych senátov tak, aby v každom senáte musel byť aspoň jeden člen, ktorý nie je sudcom.

Presadíme vytvorenie samostatných častí - občiansko-obchodnoprávnu, správnu a trestnú, spolu s vytvorením samostatného Najvyššieho správneho súdu, ktorý by bol spolu s Najvyšším súdom SR na vrchole súdnej sústavy.

Nahradíme doživotné vymenovanie sudcov vymenovaním na osem rokov, a to aj opakovane.

Zruším možnosť odňať prokurátorovi spis, ak neexistuje dôvodné podozrenie o jeho zaujatosti.

Presadíme zverejňovanie zvukového záznamu každého v súčasnosti verejného súdneho prejednávania na internete. Takýto záznam bude aj prílohou k súdnemu spisu.

Presadíme priebežné zverejňovanie výsledkov práce ekonomických diplomatov na internete.

Odpolitizujeme Policajný zbor tak, že sa posilní nezávislosť funkcie prezidenta PZ, ktorého bude vymenúvať vláda SR na základe návrhu ministra vnútra na dobu určitú a odvolať ho bude možné len na základe zákonom stanovených dôvodov. Obmedzí sa možnosť ministra vnútra odvolávať nadriadeného policajta len na zákonné dôvody alebo na základe služobného hodnotenia, čo obmedzí možnosť obsadzovať pozície v policajnom zbore na základe politických nominácií.

Zavedieme systém máp kriminality a dopravných nehôd s rozsahom na druh kriminality, vývoj v čase a stupeň objasnenosti.

Zverejníme na internete všetky priznané granty v rámci Slovenskej republiky spolu s prihláškou, so súvisiacou kompletnou dokumentáciou a záverečnou audítorskou správou. Prizveme do grantových komisií významných nezávislých zahraničných vedcov a odborníkov a súčasne si vyžiadame stanoviská renomovaných zahraničných grantových inštitúcií. Zakážeme možnosť vyúčtovania success fee (legalizovaných provízií).

4.2.2 SDKÚ-DS¹⁶

Sprístupnenie verejných databáz zavedieme ako princíp. Akákoľvek výnimka, napríklad ochrana súkromia alebo utajovaných skutočností, bude musieť byť odôvodnená. Podľa vzoru centrálného registra zmlúv vytvoríme centrálnu registre verejných obstarávaní, predaja majetku a poskytnutých dotácií.

Zakážeme stranické a koalíčné nominácie na najdôležitejších pozíciách v manažmentoch veľkých

firiem, vo vedení finančných úradov, Sociálnej poisťovne a úradov práce. Urobíme poriadok v politických nomináciách. Ministri si budú vyberať z ľudí, ktorí prejdú náročným výberom. Ovplyvňovanie výberu sa stane trestným činom rovnako, ako ním je manipulácia verejného obstarávania. Vrcholoví manažéri budú odmeňovaní podľa pravidelného hodnotenia na základe zverejnených kritérií. Ich neplnenie môže byť zákonným dôvodom na odvolanie.

Navrhujeme ústavné zmeny, ktoré oddelia funkciu predsedu Súdnej rady a predsedu Najvyššieho súdu, zreformujú Najvyšší súd a obmedzia politické vplyvy na Ústavný súd. Vytvoríme podmienky na presadzovanie etických noriem sudcov a právnických profesií.

Zavedieme elektronické doručovanie súdnych rozhodnutí prostredníctvom dátových schránok. Zavedieme elektronický súdny spis. Rovnako spustíme aj nahrávanie súdnych pojednávaní. Zvýšime užívateľský komfort pri vyhľadávaní zverejnených rozhodnutí. Pravidelné hodnotenie sudcov uvedieme do praxe. Vytvorením podmienok na súdoch a zverejňovaním výsledkov práce súdov vytvoríme tlak na efektívnosť manažovania súdov zo strany predsedov súdov.

Prokuratúra nemá generálneho prokurátora napriek tomu, že bol zvolený. Prioritou SDKÚ-DS bude zmeny na prokuratúre dotiahnuť do konca.

Budeme presadzovať, aby policajného prezidenta menovala vláda na návrh ministra vnútra po verejnom vypočutí kandidáta v príslušnom parlamentnom výbore.

¹⁶ <http://sdku-ds.sk/volby/data/MediaLibrary/0/222/sdku-ds-volebny-program-2012-web.pdf>

Budeme presadzovať oddelenie inšpekcie od ľudí, ktorí riadia políciu a armádu, a vytvoríme nezávislý inšpekčný úrad. Ak občan cíti, že policajt nechráni verejný záujem, právo a poriadok, berie úplatky alebo je zapletený do nezákonnosti a korupcie, musí mať istotu, že jeho sťažnosť na policajta bude nestranne prešetrená.

Navrhujeme zásadne nový spôsob kontroly nad používaním odpočúvania. Občania, ktorí boli odpočúvaní, budú musieť byť po šiestich mesiacoch od skončenia odpočúvania vyzrozumení. Výnimku bude môcť udeliť len sudca v prípadoch organizovaného zločinu a vážneho ohrozenia štátu. V prípade, ak bude občan považovať odpočúvanie svojej osoby za neodôvodnené, bude sa môcť obrátiť na súd a žiadať odškodnenie. Zvýšime aj kontrolné právomoci parlamentu, aby sme v budúcnosti predišli podobným škandálom, ako tomu bolo nedávno vo vojenskej spravodajskej službe.

Budeme ďalej presadzovať výrazne obmedzenie imunity poslancov NR SR tak, aby sa imunita vzťahovala už iba na výroky a hlasovanie poslancov na pôde NR SR.

Schválime a budeme zverejňovať takú podobu majetkových priznaní, ktorá skutočne poskytne širokej verejnosti informácie o majetkových pomeroch politikov a ľudí z nich uvidia, či politik počas svojho funkčného obdobia nadobudol naozaj len majetok, ktorý mohol získať z platu.

Presadíme nový zákon o verejnom obstarávaní, ktorý ministerstvo spravodlivosti pripravilo, a len pád vlády zabránil jeho prijatiu. Navrhované zmeny výrazne znižujú komplikovanosť verejného obstarávania, určujú jasnú zodpovednosť a tresty za zmanipulované tendre. Zároveň zavedieme súťažné princípy do predaja a prenájmov štátneho majetku.

Zlepšíme pravidlá použitia eurofondov čo najviac smerom k automatickej nárokovateľnosti. Tak, ako sme začali zverejňovať na webe zmluvy, začneme zverejňovať všetko o eurofondoch.

Prijmeme zákon o štátnych akciových spoločnostiach, ktorý vytvorí čitateľné pravidlá výberu manažérov, spôsobu riadenia a zabezpečí zvýšené príjmy do verejných rozpočtov. Štátne firmy budú hospodáriť podľa vopred určených, merateľných a zverejnených kritérií, čo pomôže obmedziť korupciu a uľahčí kontrolu zo strany vlády a verejnosti.

Štátne aj verejné inštitúcie disponujú množstvom informácií, ale kvalita ich spracovania, dostupnosť pre verejnosť a užitočnosť pre občanov sú v mnohých prípadoch otáznе. Presadíme, aby štát povinne spracovával a zverejňoval štatistiky o kvalite služieb financovaných z verejných peňazí. Napríklad v školstve, v zdravotníctve alebo v doprave. Všade tam, kde si občan môže vybrať z ponuky verejných služieb, ale je v informačnej nevýhode.

Presadíme spoločné verejné obstarávanie pre bezpečnostné rezorty, pretože tak ušetríme významné zdroje daňovníkov. Oddelené obstarávania výzbroje a výstroje pre políciu, ozbrojené sily a ďalšie bezpečnostné zložky náklady štátu zbytočne predražuje.

Verejné organizácie málo využívajú synergické efekty pri nákupoch tovarov a služieb. Existujú obrovské rozdiely medzi cenami tých istých tovarov a služieb pre rôzne štátne inštitúcie. Štát musí nakupovať vždy

za najnižšie ceny, ktoré sa podarilo dosiahnuť, a nikdy by nemal platiť viac ako súkromné firmy. Rozšírime využívanie elektronických aukcií, ktoré priniesli výrazné úspory. V primeranej miere využijeme aj centralizáciu, najmä pri tovaroch a službách, ktoré využíva viacero verejných organizácií.

4.2.3 KDH¹⁷

Zvyšovanie transparentnosti nakladania s verejnými financiami.

„Za menej viac“. Menej korupcie znamená viac verejných zdrojov v prospech hospodárskeho rozvoja a zamestnanosti. Budeme aj naďalej obhajovať zverejňovanie zmlúv, transparentné verejné obstarávanie a verejné súťaže s využívaním elektronických aukcií. Podporíme opatrenia pre urýchlené dokončenie elektronizácie verejného obstarávania a vybudovanie centrálného povinného registra verejných obstarávaní, v ktorom bude môcť každý občan sledovať celý proces každého verejného obstarávania, od zadania až po jeho výsledky.

Posúdenie možnosti prístupu k súťažným ponukám v rámci verejného obstarávania v čase ich vyhodnocovania na základe zákona o slobodnom prístupe k informáciám

Zjednodušenie podnikania odstránením zbytočnej administratívnej záťaže, spojenej s platením odvodov a daní, zavedením systému dobrovoľných licencií. Základná licencia bude podmienená určenou maximálnou výškou obratu.

Poskytnutie ochrany a odmeny pre ohlasovateľov korupcie a závažnej kriminality formou osobitného zákona.

Pre prehĺbenie transparentnosti verejného života prijatie právnej úpravy lobingu.

Ústavnú zmenu, ktorá začlení orgány štátnej obžaloby pod rezort justície tak, ako je to obvyklé takmer vo všetkých demokratických štátoch.

Navrhujeme prijatie osobitného ústavného zákona, ktorý zabezpečí stabilitu a funkčnosť Špecializovaného trestného súdu a Úradu špeciálnej prokuratúry (špeciálneho štátneho zastupiteľstva) ako kľúčových inštitúcií boja proti organizovanému zločinu a korupcii.

¹⁷ http://www.kdh.sk/sites/default/files/upload/dokumenty/volebny_program.pdf

Trestnú zodpovednosť právnických osôb v súlade s našimi medzinárodnými záväzkami.

Účinný zákon o preukazovaní pôvodu majetku. Navrhujeme sprísnenie platného zákona tak, aby ho nebolo možné obchádzať cez fiktívne obchodné operácie.

Rozšíriť možnosti obligatórneho prepadnutie majetku pri uznaní viny páchatel'a.

Legislatívne riešenia, ktoré budú minimalizovať možnosť obštrukcie obvinených a obhajcov. Jedným z riešení je presadenie inštitútu verejných obhajcov, ktorí by v prípade obštrukcii zvolených obhajcov prebrali obhajobu obžalovaných.

Sprísnenie ústavného zákona o konflikte záujmov a zúženie imunity ústavných činiteľov len na konanie súvisiace s výkonom verejnej funkcie. Razantnú personálnu obmenu justície.

Iniciovanie diskusie o ústavných zmenách, týkajúcich sa spôsobu kreovania súdnej moci. Jednou z možností je aplikácia bezpečnostných previerok na všetkých sudcov, ďalšou možnosťou je voľba časti členov Súdnej rady občanmi v priamych voľbách alebo priama voľba sudcov.

Presadenie opatrení na zrýchlenie a zefektívnenie súdneho konania. Kľúčovým projektom v súdnictve musí aj naďalej byť pokračovanie projektu Súdny manažment.

Zavedenie systému doslovnej protokolácie v civilnom procese.

Pacient bude v zrozumiteľnej a primeranej štruktúre informovaný o výdavkoch na zdravotnú starostlivosť na základe ročného zúčtovania zdravotného poistenia.

Zodpovedné a transparentné investície do segmentu nemocníc.

Legislatívne vymedzenie vlastníckeho, majetkového a rozhodovacieho konfliktu záujmov v systéme zdravotníctva.

Zastavenie trendu sústreďovania moci do rúk starostov a primátorov na úkor zastupiteľstiev a vrátenie rovnováhy medzi dvoma orgánmi obce: zastupiteľstvom a starostom do zákona 369/1990 Zb o obecnom zriadení.

Zlepšenie dôveryhodnosti a transparentnosti územnej samosprávy prostredníctvom nezávislosti kontroly a kontrolórov. KDH bude presadzovať a podporovať nezávislosť kontrolórov volených miestnym, obecným, resp. regionálnym zastupiteľstvom a vykonávajúcich kontrolu na základe uznesení zastupiteľstiev.

4.2.4 Obyčajní ľudia a nezávislé osobnosti¹⁸

Budeme podporovať všetky kroky smerujúce k zastaveniu korupcie, k transparentnému a efektívnemu výkonu verejnej moci, vymáhateľnosti práva a znižovaniu administratívnej záťaže.

Navrhujeme zavedenie inštitútu živnostenských licencií, ktoré by slúžili na splnenie si daňových a odvodových povinností. Licencie by znížili daňové úniky a znamenali by tiež výrazné zníženie administratívnych povinností pre SZČO a malých podnikateľov.

S cieľom výrazného zvýšenia transparentnosti a hospodárnosti budeme navrhovať zásadné systémové zmeny v oblasti verejného obstarávania. Budeme presadzovať povinné zverejňovanie konkrétnych technických podmienok a špecifikácií každého obstarávania na internete, zverejňovanie všetkých dát na jednom mieste od predbežného oznámenia, cez konanie a uzavretie súťaže, zmluvy, dodatky až po poslednú faktúru a preberací protokol. Ku každému obstarávaniu bude povinné predložiť doložku hospodárnosti a efektivity, ktorá musí jednoznačne preukázať, že je dané obstarávanie účelné a nevyhnutné.

Budeme presadzovať zavedenie pravidla, aby verejné obstarávanie mohlo byť právoplatne ukončené len v prípade, ak sa ho zúčastnil dostatočný počet majetkovo a personálne neprepojených uchádzačov a bolo možné zabezpečiť jeho maximálnu efektívnosť.

Budeme navrhovať výrazné zlepšenie vedenia centrálného registra zmlúv s možnosťou prehľadného vyhľadávania a interaktívneho prepojenia na zverejnené informácie o príslušnom verejnom obstarávaní.

Budeme presadzovať zavedenie a dôsledné vymáhanie pravidiel úplnej transparentnosti nakladania s verejnými prostriedkami v oblasti zdravotníctva a zastavenie politickej organizovanej korupcie a plytvania. Pravidlá transparentnosti sa musia uplatniť aj v oblasti personálneho obsadzovania kľúčových pozícií v rezortných inštitúciách.

Budeme presadzovať zavedenie systému hodnotenia, od kvality a efektivity zdravotníckych zariadení, až po hodnotenie kvality práce jednotlivých lekárov.

Budeme presadzovať úplné zrušenie poslaneckej imunity s tým, že poslancom by zostala len imunita za hlasovanie a výroky prednesené na pôde NR SR. Politici nie sú viac ako občania.

Budeme presadzovať zmenu majetkových priznaní politikov tak, aby z nich bolo možné jednoznačne zistiť, či medziročný prírastok ich majetku zodpovedá ich oficiálnym príjmom.

¹⁸ http://obycajniludia.sk/data/files/65_volebny-program-hnutia-obycajni-ludia.pdf

Budeme presadzovať, aby každý politik, štátny úradník aj politický nominant v štátnom podniku bol v plnej miere hmotne zodpovedný za ním spôsobenú škodu. Budeme presadzovať zavedenie trestnej zodpovednosť politikov, štátnych úradníkov aj politických nominantov v štátnych podnikoch za svoje rozhodnutia.

Budeme podporovať stabilitu odborného personálu úradov a elimináciu politických čistiek a dosadzovanie úradníkov podľa stranického trička.

Budeme podporovať zníženie nadbytočnej byrokracie, ktorá je zdrojom korupcie a šikany občanov.

Budeme zásadne presadzovať systémovú podporu občianskych aktivít. Občiansku spoločnosť nie je možné budovať bez podpory mimovládnych organizácií. Je potrebné občanom ponechať možnosť zasielať časť svojich daní mimovládnym organizáciám, nechceme tieto možnosti obmedzovať.

Budeme presadzovať zavedenie efektívneho a rýchleho správneho súdnictva na preskúmavanie úradných rozhodnutí tak, aby výkon verejnej moci a úradných rozhodnutí bol pod zvýšenou kontrolou v prospech občanov.

4.2.5 Most-Híd¹⁹

Zabezpečovať hodnotenie kvality poskytovanej zdravotnej starostlivosti a spokojnosti pacientov s poskytovanou zdravotnou starostlivosťou v pravidelných intervaloch tak, aby boli výsledky verejne dostupné.

Zabezpečiť transparentné hospodárenie poskytovateľov ústavnej zdravotnej starostlivosti. Zaviesť centrálné verejné obstarávanie pre veľké univerzitné a spádové nemocnice.

Zaviesť otvorenú elektronickú registratúru s možnosťou sledovania stavu prebiehajúcich súdnych konaní.

Novelizovať zákon o verejnom obstarávaní a elektronické obstarávania na základe skúseností z uplynulého obdobia.

Zaviesť všeobecnú možnosť platenia pokút cez platobné terminály a obmedziť možnosť platenia v hotovosti.

Aplikovať úspešný projekt „Transparentné mesto“ v čo najväčšom možnom počte miest na Slovensku.

¹⁹ http://www.most-hid.sk/sk/webfm_send/277

4.2.6 Smer-SD²⁰

Vláda bude dôsledne presadzovať preventívne a represívne opatrenia v boji s korupciou, minimalizovať tak množstvo korupčných príležitostí a nastaviť účinný sankčný systém.

Vláda prehodnotí neústavné zásahy do justičného systému uskutočnené v roku 2010, ktoré mali za cieľ politicky zasahovať do činnosti súdov a prokuratúry prostredníctvom výkonnej moci.

Vláda navrhne legislatívne opatrenia na modernizáciu prokuratúry a na odstránenie neústavných ustanovení zákonov, ktorých účinnosť bola pozastavená rozhodnutím Ústavného súdu Slovenskej republiky.

Vláda zvýši transparentnosť vlastníckych vzťahov k nehnuteľnostiam v Slovenskej republike verejne dostupnými službami aj v záujme ochrany vlastníkov nehnuteľností.

Vláda bude uskutočňovať ďalšie opatrenia v záujme posilnenia boja proti korupcii najmä zefektívnením práce špecializovaných útvarov Policajného zboru SR, predovšetkým Úradu boja proti korupcii; súčasne prijme nové legislatívne a technické nástroje, ktoré významne pomôžu pri odhaľovaní a objasňovaní tejto trestnej činnosti nebezpečnej pre spoločnosť.

Vláda považuje úspešné a transparentné čerpanie fondov Európskej únie vo vzťahu k rozvoju regiónov za rozhodujúce.

Vláda bude dbať, aby príslušné orgány dôraznejšie odstraňovali stále pretrvávajúce nedostatky a vážne negatívne javy v procesoch verejného obstarávania na všetkých úrovniach správy. Na tento účel sa plošne uplatní elektronické verejné obstarávanie, ktoré bude postupne centralizované.

Stabilita podnikateľského prostredia musí byť založená najmä na jeho nízkej administratívnej zaťažnosti, vymožitelnosti práva a jeho komplexnej previazanosti na iné právne normy vrátane jednoduchého uplatňovania.

4.2.7 SNS²¹

Zasadíme sa za lepšiu efektívnosť súdnej moci, za rovnocennosť, rovnoprávnosť a rovnakú zodpovednosť občanov pred zákonom .

Podporíme všetky zmeny, ktoré odstránia korupciu a zabezpečia, že občania sa v reálnom čase dovolajú spravodlivosti. Odstránime výnimky a bariéry, ktoré bránia transparentnosti.

²⁰ http://www.strana-smer.sk/sites/default/files/uploads/dokumenty/programove_zameranie_2012-2016.doc

²¹ <http://www.sns.sk/wp-content/uploads/2012/01/Text-programov%C3%A9ho-memoranda-SNS.doc>

Odpolitizovanie justície je predpokladom jej nezávislosti. Kľúčovou úlohu je zlepšiť vymáhateľnosť práva.

4.2.8 99% - občiansky hlas²²

Budeme pracovať tak, aby na Slovensku viac nevládli gorily a politici a ich mecenáši konečne prestali rozkrádať túto krajinu, aby boli všetci rovní pred zákonom a aby bohatí a mocní neboli pred políciou a súdmi zvýhodňovaní a nedotknuteľní, aby politici rešpektovali názor verejnej mienky a odišli z verejného života a zo štátnych funkcií, keď morálne a politicky zlyhajú.

4.2.9 ĽS-HZDS²³

Zjednodušíme formuláre pre povinné daňové subjekty, zavedieme jednotný identifikátor fyzických a právnických osôb, podporíme rozvoj elektronických služieb a elimináciu papierovej komunikácie.

Prehodnotíme možnosť zavedenia licencií pre živnostníkov, teda predplatenia dane z príjmu.

Otvoríme verejnú diskusiu s umeleckou obcou o dotačnom systéme MK SR a zohľadníme požiadavky umelcov na transparentné a dlhodobé (viacročné) poskytovanie dotácií s určenými prioritami v jednotlivých programoch.

Presadíme transparentné podmienky dostatočného financovania oboch verejnoprávných médií.

Zabezpečíme, aby Ministerstvo spravodlivosti SR zverejnilo a kategorizovalo súdne rozhodnutia nielen podľa právneho odvetvia, ale aj podľa problematiky, ktorej sa rozhodnutia týkajú a práva, ktoré prisudzujú.

Odmietame praktiky, ktorými vládna moc zasahuje do výberu budúcich sudcov prostredníctvom menovaných členov výberových komisií. Rovnako nesúhlasíme s obmedzovaním kompetencií sudcovskej samosprávy a sme za zachovanie Súdnej rady v podobe, ako bol tento orgán konštituovaný.

4.2.10 SMK²⁴

SMK bude bojovať proti korupcii súvisiacej s čerpaním fondov všetkými dostupnými prostriedkami.

²² <http://www.99percent.sk/99-priorit>

²³ <http://www.hzds.sk/modules/download/download.php?id=95>

²⁴ <http://www.mkp.sk/sk/clanky/tlacove-spravy/2012/01/31/volebny-program-strany-madarskej-koalicie-2012>

5. PROTIKORUPČNÉ ODPORÚČANIA PRE NOVÚ VLÁDU

Gabriel Šípoš

Na zostavení týchto odporúčaní sa podieľali: Gabriel Šípoš, Pavel Nechala, Emília Sičáková-Beblavá, Ivan Rončák, Matej Kurian, Jiří Vlach (všetci TIS), Peter Goliaš (INEKO), Ľubor Košťál (SGI), Daniela Zemanovičová (Protimonopolný úrad SR) a Martin Filko (Union).

Na nasledujúcich stranách priblížime odporúčania TIS v týchto oblastiach:

- Financovanie straníckych aktivít, lobing, kontrola majetku politikov
- Verejný sektor
- Prístup k informáciám
- Súdnictvo, polícia
- Územná samospráva
- Zdravotníctvo
- Ostatné oblasti

5.1 FINANCOVANIE STRANÍCKYCH AKTIVÍT, LOBING, KONTROLA MAJETKU POLITIKOV

Ustanoviť **inštitúciu pre dohľad** nad financovaním straníckych aktivít. Zároveň je potrebné stanoviť systém garancií na zabezpečenie nestrannosti voľby členov tejto inštitúcie. Takúto voľbu by malo realizovať viacero subjektov (napr. prezident, vláda a iní) a volebné obdobie by sa malo dĺžkou líšiť od volebného obdobia poslancov NR SR. Zaviesť možnosť participácie zástupcov občianskej spoločnosti pri výkone činnosti takejto inštitúcie. Tá by mohla prevziať aj agendu Výboru pre nezlučiteľnosť funkcií NR SR pri uplatňovaní tzv. ústavného zákona o konflikte záujmov.

Zjednodušenie darovania a zvýšenie informovanosti o daroch politickým stranám a kandidátom. Zaviesť centrálnu evidenciu príjmov a výdavkov politických strán. Centrálnu evidenciu by prevádzkovala inštitúcia pre dohľad nad financovaním politických strán.

Posilniť **kontrolu predovšetkým iných bezodplatných plnení**, stanoviť povinnosť poskytovateľom iného bezodplatného plnenia alebo aj odplatného predložiť doklady kontrolnému orgánu. Tým by sa vytvorili podmienky pre kontrolu aj na strane politickej strany ako aj na strane poskytovateľa plnenia.

Zaviesť mechanizmy podporujúce **diverzifikáciu zdrojov financovania politických strán**, napr. tzv. model „matching funds“ – politické strany by mali nárok na časť príspevkov od štátu po preukázaní schopnosti zabezpečiť si finančné prostriedky zo súkromných zdrojov. Prípadne niektoré štátne príspevky (príspevok za hlasy a príspevok na činnosť) by sa

odvíjali od iných získaných zdrojov na základe stanoveného koeficientu. Ďalšou alternatívou je podporiť darovanie politickým stranám prostredníctvom možnosti daňového zvýhodnenia darcov či daňovej asignácie za súčasného zníženia priamej podpory zo štátneho rozpočtu. Cieľom je zvýšiť motiváciu strán zaangažovať do politiky občanov a podnikateľov, a zároveň neštátne príspevky verejne deklarovať.

Zaviest' povinnosť politických strán **zverejňovať** prehľady prijatých **členských príspevkov a iných bezodplatných plnení** v rovnakom rozsahu ako je to pri daroch.

Zaviest' **povinnosti jednotlivým kandidátom** po skončení volieb predložiť detailnú správu o použitých finančných prostriedkoch vynaložených vo volebných kampaniach, ktorá bude súčasťou správy predkladanej politickou stranou/hnutím.

Zaviest' **pravidlá pre financovanie kampane pre voľby** do Európskeho parlamentu, vyšších územných celkov, obecných a mestských zastupiteľstiev, primátorov a starostov.

Sfunkčniť systém majetkových priznaní, aby umožňoval kontrolu nárastu majetku počas výkonu verejnej funkcie i niekoľko rokov po nej. Teda presne definovať čo má majetkové priznanie obsahovať (vrátane majetku osôb žijúcich v jednej domácnosti), túto deklaráciu rozšíriť aj na deklarovanie záujmov verejného funkcionára (napr. členstvá v združeniach, kluboch a pod.) a predĺžiť povinnú lehotu podávania z jedného na päť rokov po skončení verejnej funkcie.

Zaviest' **povinné online zverejňovanie stretnutí politikov a predstaviteľov záujmových skupín** vo forme téma stretnutia, dátum a miesto. Za neoznámené stretnutia by hrozili verejným činiteľom primerané finančné sankcie. Agendu by mal na starosti orgán dozerajúci na financovanie stranických aktivít či majetkové priznania a konflikty záujmov politikov.

5.2 VEREJNÝ SEKTOR

Odpolitizovať verejný sektor. Vyberať výberovými konaniami vedenia regulačných orgánov (NKÚ, ÚVO, PMÚ, ÚRSO a podobne) ako aj štatutárov štátnych a obecných firiem (predstavenstiev) a úradov ústrednej i miestnej štátnej správy. Zvážiť znovuzavedenie centrálnej inštitúcie (podľa vzoru bývalého Úradu pre štátnu službu) s kompetenciami zabezpečovať metodiku výberových konaní, zverejňovať voľné miesta v celom verejnom sektore, dozerať na kariérne postupy a horizontálnu mobilitu ako aj vykonávať inšpekciu v uvedených oblastiach.

Vytvoriť **verejný register politických nominácií vo verejnej správe** za účelom lepšej verejnej kontroly a vyvodenia zodpovednosti voči nominujúcej strane v prípade pochybení.

Vytvoriť **online register vyšších úradníkov vo verejnom sektore s informáciami o ich zamestnávateľoch** či pracovnej činnosti 5 rokov pred a 5 rokov po práci vo verejnom sektore.

Prijať legislatívu na **ochranu oznamovateľov trestnej činnosti (whistleblowers)**, pričom kľúčovými prvkami by boli zachovanie anonymity pri nahlásovaní, nárok na odmenu v prípade ušetrení verejných prostriedkov a bezplatná právna pomoc v prípade šikany.

Pri prijímaní legislatívy vykazovať aj doložku korupčného potenciálu zákonov, tak ako sa teraz povinne analyzuje dopad na verejné financie, životné prostredie či podnikateľskú sféru. Faktormi posudzovania by mohli byť jasnosť pravidiel, prístup verejnosti k novovzniknutým informáciám či prítomnosť oblasti s výskytom koncentrácie ekonomickej moci.

5.3 PRÍSTUP K INFORMÁCIÁM

Zriadiť inštitúciu na dohľad nad dodržiavaním zákona o slobodnom prístupe k informáciám (obdoba tzv. informačného komisára v iných krajinách). V súčasnosti sa často občan musí obracať až na súd, čo je nákladné a v prípade rýchlej potreby informácií aj často neúčinné. Komisár by mohol udeliť sankcie a aktívne by podporoval používanie infozákona občanmi. Inštitúcia by mohla mať zároveň aj kompetencie dnešného Úradu na ochranu osobných údajov, ako je to napr. v Nemecku či Veľkej Británii, prípadne byť spojená s inštitúciou Ombudsmana.

Zriadiť centrálnu stránku ako zhromaždisko verejných dát v štandardizovaných formátoch (**data.gov.sk**) a vytvoriť povinnosť pre orgány verejnej správy i firmy väčšinovo nimi vlastnené uplatňovať tieto štandardy na všetky nimi poskytované údaje. Vhodným by bolo aj zriadenie jednotných portálov o udeľovaných euro fondoch či dotáciách. Pre možnosť porovnávať a spracovávať dáta o verejných zákazkách je potrebné zaviesť jedinečný identifikátor zákaziek (umožňujúci sledovanie zákazky od jej vyhlásenia po fakturáciu a dodatky). Sprístupniť dáta zhromažďované v Datacentre verejnosti bezplatne.

5.4 SÚDNICTVO, POLÍCIA

Zvážiť **zaviesť špecializované správne sudy** podľa agendy, v štýle Najvyššieho správneho súdu v ČR.

Zaviesť **jednotný systém sledovania výkonnosti, dochádzky** a domácej práce **sudcov**. Zaviesť pravidelný tréning etického správania sa sudcu a pracovníkov súdu.

Obmedziť prednáškovú činnosť sudcov v advokátskych firmách , zaviesť verejný register mimopracovných príjmov.

Zaviesť **podrobné správy o prehľade súdnych povolení na odpočúvanie** v už neaktívnych prípadoch s informáciami o aké trestné činy malo ísť, ktoré súdy a sudcovia povolenia poskytli, ako dlho jednotlivé odpočúvania trvali a ku koľkým obžalobám a odsúdeniam to prispelo.

V súlade s budovaním **jasných pravidiel kariérneho rastu** prijať novelu zákona o štátnej službe príslušníkov policajného zboru, SIS, Zboru väzenskej a justičnej stráže a Železničnej polície, konkrétne odstrániť § 35, podľa ktorého môže minister vnútra odvolať policajta z akejkoľvek funkcie bez uvedenia dôvodu.

Vytvoriť **neustrannú inšpekciu oddelenú od policajného zboru a ministerstva vnútra** (napr. po vzore ČR)

5.5 ÚZEMNÁ SAMOSPRÁVA

Otvoriť verejnosti činnosť a rozhodovanie orgánov obce - zaviesť povinnú verejnosť zasadnutí obecnej rady a komisií pri obecnom zastupiteľstve.

Posilniť transparentnosť v oblasti rozhodovania samospráv: zaviesť povinnú elektronickú úradnú tabuľu obce, povinne zverejňovať informácie o obchodných spoločnostiach s min. 50 percentným podielom obce / samosprávneho kraja (najmä ich výročné správy s finančnými výkazmi).

Posilniť kontrolu a transparentnosť v oblasti financií : predkladať a zverejňovať majetkové priznania všetkých samosprávnych verejných funkcionárov, zaviesť povinnú súťaž o dotácie udeľované samosprávou.

Rozšíriť právo žaloby vo verejnom záujme na všetky rozhodnutia samosprávy; zaviesť osobnú zodpovednosť volených predstaviteľov obce za úmyselnú škodu.

Zaviesť centrálny registre pre obce a samosprávne kraje s majetkovými priznaniami poslancov a starostov/predsedom krajov, účtovnými dokumentmi obchodných spoločností s majetkovým podielom obce či župy (pri viac ako 50 percentnom podiele) ako aj menami hlavných kontrolórov.

Zaviesť povinnosť obcí zverejňovať prebytočný majetok na štátnom centrálnom portáli www.ropk.sk.

5.6 ZDRAVOTNÍCTVO

Vybudovať **užívateľský portál pre pacientov**, kde by si vedeli vybrať poskytovateľov (služby, cenníky, otváracie hodiny, počet oprávnených sťažností i pokút z Úradu na dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, životopis lekárov atď.). Portál by umožnil údaje triediť a pripravovať rebríčky kvality poisťovní aj poskytovateľov podľa rôznych indikátorov, vrátane spätnej väzby pacientov.

Zverejňovať zoznam nárokov definovaných v rámci solidarity (tzv. základný balík) **v prehľadnej a zrozumiteľnej forme** na internete. Zostaviť a pravidelne aktualizovať zoznam tovarov a služieb financovaných na základe povinného poistenia (východiskom môže byť existujúci katalóg výkonov) vrátane detailných požiadaviek na ich poskytnutie (napr. maximálne čakacie doby, technické a personálne vybavenie, definovať dostupnosť podľa maximálnej doby dopravy pacienta do daného zdravotníckeho zariadenia, atď.).

Zaviest' (prípadne so štátnou dotáciou podporiť) **povinný ročný výpis poisťovní pre pacientov** so zoznamom a cenami výkonov, liekov a liečebných pomôcok. Šlo by o obdobu bankového výpisu pre zdravotníctvo s cieľom kontroly toho, čo poskytovatelia vykazujú poisťovniam, ale aj zvýšenia povedomia pacientov o nákladnosti ich zdravotnej liečby.

Zaviest', zverejniť a zo strany regulátora vynucovať **transparentné čakacie listiny** na všetky odkladné terapeutické aj diagnostické služby.

Posilniť kapacitu zdravotníckych regulátorov a ich **nezávislosť** od každodennej politiky (napríklad kolektívne, neodvolateľné vedenie Úradu na dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, oddelenie liekovej regulácie od rozhodovania ministra zdravotníctva). Kompetencie zdravotníckych regulačných agentúr (ÚDZS alebo ŠÚKL) rozšíriť o hodnotenie medicínskych intervencií a technológií na základe ich nákladov a prínosov (po vzore britského NICE, nemeckého IQWiG a pod.). Posudzovať(i) by napríklad vstup liekov na trh a ich úhradu z verejných zdrojov, investície do finančne náročných medicínskych technológií, či zaradovanie náročných medicínskych výkonov do rozsahu starostlivosti platenej z verejného zdravotného poistenia.

5.7 OSTATNÉ OBLASTI

Sprísniť možnosť verejných funkcionárov či inštitúcií podávať **žalobu na ochranu osobnosti proti médiám**.

Sfunkčniť Centrálny register dokumentov verejného obstarávania

(<http://crdvo.uvo.gov.sk/>) tak, aby boli zápisnice a konkurenčné ponuky opäť zverejňované.

PRÍLOHY:

Príloha č. 1: Zoznam expertov v hodnotiacom paneli

Drutarovský Richard , analytik, mediátor, poslanec mestského zastupiteľstva v Prešove
Kamenec Tomáš , advokát
Košťál Ctibor , Slovak Governance Institute (SGI)
Nechala Pavel , právnik Transparency International Slovensko
Nemec Juraj , Univerzita Mateja Bela
Pirošík Vladimír , právnik a spolupracovník Transparency International Slovensko
Plai Ľubomír , expert na štátnu správu
Rončák Ivan , Transparency International Slovensko
Šípoš Gabriel , Transparency International Slovensko
Špánik Vladimír , Združenie občanov miest a obcí Slovenska
Vávrová Ľuba , Centrum rozvoja samospráv
Vlach Jiří , spolupracovník Transparency International Slovensko
Zachar Dušan , Inštitút pre ekonomické a sociálne reformy (INEKO)

Príloha č. 2: Krátke zhrnutie posudzovaných legislatívnych iniciatív (radené podľa získaného skóre)

1. Zákon, ktorým sa mení a dopĺňa zákon **o sudcoch a prísediacich** (predložený vládou - ministerstvom spravodlivosti SR; publikovaný ako 33/2011 Z.z.²⁵; skóre 232,65)

Účelom návrhu zákona bolo priniesť viac transparentnosti do procesu výberu, pridelenia sudcov, disciplinárneho konania sudcov a informovania o súdnych rozhodnutiach. Odpolitizovanie, otvorenie a viac transparentnosti v slovenskej justícii.

Zákon zaviedol okrem iného zverejňovanie súdnych rozhodnutí na internete, verejné výberové konania na miesta sudcov a predsedov súdov, verejné justičné skúšky.

2. Návrh zákona, ktorým sa dopĺňa Občiansky zákonník („**zverejňovanie zmlúv**“; predložený vládou - ministerstvom spravodlivosti; schválený ako 546/2010 Z.z.²⁶; skóre 229,60)

Účelom návrhu zákona bolo podľa predkladateľov zaviesť pravidlá, ktoré majú zabezpečiť transparentné a hospodárne nakladanie s verejným majetkom a s verejnými prostriedkami. Úpravou sa posilní informovanosť daňovníkov a poplatníkov o nakladaní s ich príspevkami, ktoré sa stávajú súčasťou verejných prostriedkov.

Obsahom normy je povinné zverejňovanie zmlúv na internete, v prípade orgánov ústrednej štátnej správy v Centrálnom registri zmlúv, v prípade iných povinných osôb podľa Zákona o slobodnom prístupe k informáciám na ich webovom sídle; v prípade jeho neexistencie v Obchodnom vestníku Ministerstva spravodlivosti. Účinnosť a teda možné plnenie zmlúv je naviazané na ich zverejnenie. Zákon takisto zaväzuje povinné osoby zverejňovať vystavené objednávky a došlé faktúry.

3. Návrh zákona **o sudcoch a prísediacich** (predložený vládou - ministerstvom spravodlivosti; publikovaný ako 467/2011 Z.z.²⁷; skóre 220,50).

Účelom návrhu zákona bolo podľa predkladateľov vytvoriť legislatívne podmienky pre zlepšenie reálneho fungovania inštitútu hodnotenia sudcov a disciplinárneho konania sudcov.

Zákon obnovuje pravidelné hodnotenie sudcu každých päť rokov prostredníctvom kolégií, opätovného hodnotenia sudcu po 2 rokoch po nedostatočnom hodnotení ako aj možnosť straty funkcie sudcu v prípade preukázania straty odbornej spôsobilosti byť sudcom

²⁵ <http://www.nrsr.sk/web/Default.aspx?sid=zakony/zakon&MasterID=3532>

²⁶ <http://www.nrsr.sk/web/Default.aspx?sid=zakony/zakon&MasterID=3420>

²⁷ <http://www.nrsr.sk/web/Default.aspx?sid=zakony/zakon&MasterID=3882>

(doplnenie disciplinárnej úpravy). Norma takisto zavádza zverejňovanie štatistických výkazov o práci sudcu, náhodného výberu senátu pre každé disciplinárne konanie voči sudcom, zverejňovanie členov disciplinárnych senátov na internete ako aj databázy predsedov a členov týchto senátov zvolených súdnou radou.

Zákon upravuje aj činnosť Súdnej rady – zakazuje hlasovanie „per rollam“, prikazuje zverejňovať materiály, o ktorých Súdna rada rokuje ako aj odlišné stanoviská jej členov. Norma takisto mení spôsob kreovania Súdnej rady, skracuje obdobie súčasných členov za súčasného zavedenia ôsmich krajských obvodov (doteraz jeden).

4. Zákon, ktorým sa mení a dopĺňa zákon **o Súdnej rade** (predložený vládou – ministerstvom spravodlivosti; publikovaný ako 495/2010 Z.z.²⁸; skóre 190,00)

Zámerom zákona bolo otvorenie Súdnej rady verejnej kontrole. Zákon umožňuje vyhotovovanie zvukového záznamu a zápisnice zo zasadnutí súdnej rady, zavádza povinnosť zverejňovania uznesení a umožňuje účasť verejnosti na zasadnutiach. Ošetruje tiež nezlučiteľnosť funkcie člena súdnej rady – funkcia zaniká v prípade že člen súdnej rady nezlučiteľnosť neodstráni.

5. Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon o priestupkoch (**„priestupková imunita“**; predložený skupinou poslancov - P. Hrušovský, J. Kollár, J. Mikuš, L. Solymos; v redakcii Z.z.²⁹; skóre 174,49)

Účelom návrhu zákona bolo doplniť platný zákon o priestupkoch, tak, aby bolo možné konať, pojednávať a postihovať konanie, ktoré javí znaky priestupku podľa zákona o priestupkoch aj v prípade, že takéhoto konania sa mal alebo mohol dopustiť niektorý z ústavných činiteľov Slovenskej republiky.

Norma tak umožňuje prejednať každé konanie ústavného činiteľa, okrem stanovených výnimiek, ktoré je priestupkom podľa zákona o priestupkoch, ale aj podľa osobitných predpisov. A súčasne sa určuje, že také konanie, ktoré bolo prejednané alebo je prejednávané podľa priestupkového zákona nemôže byť predmetom disciplinárneho konania sudcov a poslancov.

6. Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon **o majetku obcí** (predložený vládou – ministerstvom financií; publikovaný ako 507/2010 Z.z.³⁰; skóre 165,93)

Zámerom normy bolo vytvoriť legislatívny rámec realizovania projektov verejno-súkromného partnerstva z pohľadu majetku obcí a zaviesť pravidlá pri nakladaní

²⁸ <http://www.nrsr.sk/web/Default.aspx?sid=zakony/zakon&MasterID=3495>

²⁹ <http://www.nrsr.sk/web/Default.aspx?sid=zakony/zakon&MasterID=3682>

³⁰ <http://www.nrsr.sk/web/Default.aspx?sid=zakony/zakon&MasterID=3440>

s majetkom obce. Zákon zvyšuje povinnosť súťažiť a tiež zvyšuje transparentnosť pri nakladaní s obecným majetkom.

Norma ustanovuje, ktoré typy dokumentov obecné zastupiteľstvo schvaľuje, povinnosť zverejňovať zámery predaja a prenájmu, ustanovuje pravidlá na založenie spoločného podniku obcou.

7. Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa **zákon o prokuratúre**³¹ (predložený vládou – ministerstvom spravodlivosti; publikovaný ako 220/2011 Z.z.; skóre 157,50)

Zámerom normy bolo vytvoriť legislatívne podmienky pre zlepšenie inštitucionálneho fungovania prokuratúry v Slovenskej republike. Nástrojmi na dosiahnutie uvedeného cieľa, ktoré používa tento zákon, sú transparentnosť výberu prokurátorov a vedúcich prokurátorov prostredníctvom možnosti verejnej kontroly procesu ich výberu, prehľadnosť a predvídateľnosť rozhodovacej činnosti prokuratúry prostredníctvom zverejňovania jej rozhodnutí ako aj posilniť postavenie a nezávislosť Úradu špeciálnej prokuratúry.

Zákon zamedzuje ukladaniu tzv. negatívnych pokynov ako v trestných, tak aj v civilných veciach, mení postup pri vydávaní záväzných stanovísk pre prokurátorov a zavádza zverejnenie majetkových priznaní prokurátorov. Norma upravuje disciplinárne konanie analogicky k sudcom (viď vyššie) a posilňuje postavenie a nezávislosť Úradu špeciálnej prokuratúry. Zákon takisto zlučuje vojenskú a civilnú prokuratúru a zavádza povinné výberové konania na miesta prokurátorov s výnimkou preloženia na nižšiu úroveň prokuratúry.

8. Návrh ústavného zákona, ktorým sa mení Ústava SR („**trestnoprávna imunita**“, predložený vládou – predsedníčkou vlády; neschválený³²; skóre 156,25)

Cieľom predloženej a neschválenej normy bolo zúženie imunity poslancov Národnej rady Slovenskej republiky a sudcov a odbúranie potreby súhlasu národnej rady resp. Ústavného súdu Slovenskej republiky na trestné stíhanie poslancov národnej rady resp. sudcov.

Návrh ponechával poslancom a sudcom imunitu len za hlasovanie v parlamente, za výroky prednesené v národnej rade, resp. u sudcov za ich rozhodovacia činnosť. Naďalej pritom ostávala potreba súhlasu národnej rady, resp. ústavného súdu na vzatie poslanca, resp. sudcu a generálneho prokurátora do väzby.

9. Návrh zákona **o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Úradu vlády SR** (predložený vládou – vedúcim úradu Vlády; publikovaný ako 524/2010 Z.z.³³; skóre 151,67)

³¹ <http://www.nrsr.sk/web/Default.aspx?sid=zakony/zakon&MasterID=3614>

³² <http://www.nrsr.sk/web/Default.aspx?sid=zakony/zakon&MasterID=3356>

³³ <http://www.nrsr.sk/web/Default.aspx?sid=zakony/zakon&MasterID=3419>

V predložennom návrhu zákona sa ustanovuje a vymedzuje účel, podmienky, rozsah, spôsob a kontrola poskytovania dotácií v pôsobnosti úradu vlády; ďalej okruh žiadateľov, postup pri predkladaní žiadosti, spôsob poskytovania dotácií a kontrolu. V oblasti transparentnosti zákon stanovuje lehoty medzi zverejnením výzvy a podaním prihlášok, stanovuje osoby vylúčené z členstva v komisiách ako aj povinnosť Úradu vlády zverejňovať všetky schválené žiadosti aj so sumami žiadaných a poskytnutých zdrojov vrátane dátumu schválenia, výšky a účelu dotácie a identifikácie konečného prijímateľa dotácie; a tiež všetky neschválené žiadosti vrátane dôvodu neschválenia žiadosti.

10. Návrh zákona o správe majetku štátu – (pozmeňovací návrh poslanca M. Beblavého; „elektronické **aukcie pre majetok nad 10 000 euro**“; publikovaný ako 547/2011 Z.z.³⁴; skóre 149,50)

Nepriama novela zákona, ktorá zavádza povinnosť vykonať elektronickú aukciu aj v prípade prebytočného hnuťelného majetku so znaleckou hodnotou vyššou ako 10 000 eur.

11. Návrh na vydanie zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon **o verejnom obstarávaní** (predložený skupinou poslancov – M. Beblavý, O. Dostál, K. Krnáč, A. Marcinčin, I. Matovič, E. Pfundtner; publikovaný ako 58/2011 Z.z.³⁵; skóre 145,45)

Deklarovaným cieľom zákona bolo zvýšenie transparentnosti verejného obstarávania. Právna úprava má podľa predkladateľov zlepšiť hospodársku súťaž a podnikateľské prostredie, pretože obmedzí zneužívanie nejednoznačných ustanovení zákona s cieľom manipulácie procesu verejného obstarávania, a zvýši tak rovnosť šancí uchádzačov v súťaži.

Zákon znížil limity pri podlimitných zákazkách a pri podprahových zákazkách, obmedzil možnosti obchádzania finančných limitov stanovených pre jednotlivé zákazky znížením ich predpokladaných hodnôt a uzatvárania dodatkov ku zmluvám. Zavádza povinnosť používať elektronickú aukciu pri nadlimitných zákazkách okrem súťažného dialógu, rokovacieho konania bez zverejnenia a súťaže návrhov.

Novela takisto nastavuje sprísnenie pravidiel pre neprioritné služby podľa pravidiel a postupov ako prioritné služby; ich jediným hodnotiacim kritériom sa stali finančné limity.

Novela zvyšuje informovanosť Úradu pre verejné obstarávanie ale aj verejnosti o prebiehajúcich verejných obstarávaní aj prostredníctvom možnosti verejnosti zúčastňovať sa na vyhodnocovaní ponúk.

³⁴ http://www.nrsr.sk/web/Default.aspx?sid=schodze/nrepedn_detail&id=1292

³⁵ <http://www.nrsr.sk/web/Default.aspx?sid=zakony/zakon&MasterID=3509>

12. Návrh na vydanie zákona, ktorým sa mení a dopĺňa **zákon o prokuratúre** (predložený skupinou poslancov – R. Fico, R. Madej, R. Kaliňák; neschválený³⁶; skóre 131,25)

Zámerom predkladateľov bolo Zmena a doplnenie platnej právnej úpravy so zámerom optimalizovať postavenie a organizáciu prokuratúry ako samostatnej hierarchicky usporiadanej sústavy štátnych orgánov. Poslanecký návrh zákona vychádza z akceptovania špecifik súvisiacich s ochranou práva v pôsobnosti prokuratúry a súčasne z potreby jej vyváženého otvorenia sa verejnosti. Návrh ako celok sleduje tiež zvýšenie účinnosti ochrany práv a zákonom chránených záujmov fyzických osôb, právnických osôb a štátu.

Neschválená norma navrhovala rozšíriť okruh osôb oprávnených podať podnet generálnemu prokurátorovi na vydanie záväzných stanovísk, vydanie príkazov, pokynov alebo interného predpisu. Návrh takisto predkladal zlúčenie vojenskej a nevojenskej prokuratúry, zverejňovať rozhodnutia a informácie o činnosti prokuratúry v režime zákona o slobodnom prístupe k informáciám.

Novela navrhovala výberové konanie prokurátorov 5-člennými komisiami, do ktorých po 1 členovi nominovali prezident SR, generálny prokurátor, Slovenská rektorská konferencia, Rada prokurátorov a územná prokurátorská rada v mieste výberu. Obdobne navrhovala ustanoviť disciplinárne komisie.

13. Návrh zákona o územnom plánovaní a stavebnom poriadku („**stavebný zákon**“, predložený vládou – Ministerstvom dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja neschválený³⁷; skóre 101,25)

Obsahom neschválenej novely bolo zvýšenie informovanosti verejnosti pri veľkých a rozsiahlych stavbách úpravou povinného zverejňovania oznámenia o začatí konania a vydaného rozhodnutia na webovom sídle stavebného úradu a na dočasnej tabuli úradu v mieste stavby, sprísnenie režimu nepovolených stavieb na zabezpečenie zastavenia stavebných prác, najmä zavedením nových mechanizmov voči stavebníkovi, zhotoviteľovi a osobám, ktoré na stavbe vykonávajú „vybrané činnosti vo výstavbe“.

Návrh takisto zavádzal sprísnenie podmienok pre dodatočné povolenie stavby vymedzením stavieb, pre ktorý je tento postup prípustný, z režimu dodatočného povolenia vylučuje stavby, ktoré stavebník uskutočnil bez toho, že by boli predmetom posudzovania stavebného úradu.

Zavádza sa podrobnejšia a presnejšia úpravu výkonu štátneho stavebného dohľadu. Návrh nanovo vymedzoval priestupky a iné správne delikty, pričom sa skutkové podstaty

³⁶ <http://www.nrsr.sk/web/Default.aspx?sid=zakony/zakon&MasterID=3671>

³⁷ <http://www.nrsr.sk/web/Default.aspx?sid=zakony/zakon&MasterID=3722>

adresnejšie spájali so zodpovednosťou jednotlivých účastníkov výstavby a nie iba so stavebníkom a zhotoviteľom, stanovili sa spodné hranice pokút ako aj zvýšená pokuta za opakovaný priestupok.

14. Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa **zákon o pomoci a podpore poskytovanej z fondov Európskeho spoločenstva** (predložený poslancom I. Štefancom; publikovaný ako 116/2011 Z.z.³⁸; skóre 100,66)

Návrh zákona si dával za cieľ zabezpečiť vyššiu transparentnosť procesu implementácie fondov Európskej únie, a to prostredníctvom umožnenia prístupňovania správ o zistených nezrovnalostiach zo strany orgánov zodpovedných za implementáciu. Novela stanovuje, že Správy o zistených nezrovnalostiach sa sprístupňujú postupom podľa zákona o slobode informácií, stanovuje povinné subjekty a podmienky prístupnosti.

15. Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa **zákon o periodickej tlači** (predložený vládou – ministerstvom kultúry; publikovaný ako 221/2011 Z.z.³⁹; skóre 85,71)

Návrh zákon obmedzuje práva na odpoveď pre verejných funkcionárov a predsedov a podpredsedov politických strán a politických hnutí vo vzťahu k skutkovému tvrdeniu súvisiaceho s výkonom ich funkcie.

Odpoveď je možné uplatniť iba voči nepravdivému, neúplnému alebo pravdu skresľujúcemu skutkovému tvrdeniu, ktoré sa zároveň dotýka cti, dôstojnosti alebo súkromia fyzickej osoby, alebo názvu alebo dobrej povesti právnickej osoby. Návrh zákona rozširuje aj okruh informácií, za obsah ktorých vydavateľ periodickej tlače a tlačová agentúra nezodpovedajú. Sú to informácie poskytnuté ústavným činiteľom, ktoré sú uverejnené v pôvodnom znení a ich spracovaním pre uverejnenie sa nezmenil ich pôvodný obsah.

16. Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa **zákon o vysokých školách** (predložený skupinou poslancov – M. Beblavý, P. Osuský, M. Poliačik, J. Žitňanská; publikovaný ako 6/2011 Z.z.⁴⁰; skóre 85,00)

Zámer si dával za cieľ zníženie pravdepodobnosti plagiátorstva a podvodov pri získavaní vysokoškolských a vedecko-pedagogických titulov, prostredníctvom zavedenia povinnosti zverejňovania záverečných prác, rigorózných prác a habilitačných prác uchovávaných v centrálnom registri umožňujúcim hromadný prístup k informáciám.

³⁸ <http://www.nrsr.sk/web/Default.aspx?sid=zakony/zakon&MasterID=3553>

³⁹ <http://www.nrsr.sk/web/Default.aspx?sid=zakony/zakon&MasterID=3606>

⁴⁰ <http://www.nrsr.sk/web/Default.aspx?sid=zakony/zakon&MasterID=3451>

17. Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa **zákon o pomoci a podpore poskytovanej z fondov Európskeho spoločenstva** (predložený skupinou poslancov – M. Beblavý, O. Dostál, K. Krnáč, J. Žitňanská; v redakcii Z.z.⁴¹; skóre 75,00)

Návrh zákona ďalej upravuje dotačný proces pre podporu z fondov EÚ, predovšetkým však spresňuje štruktúru výziev, špecifikuje okruh osôb, ktoré sa nemôžu zúčastniť rozhodovania o dotáciách a zvyšuje množstvo dostupných informácií o úspešných a neúspešných žiadateľoch ako napr. zloženie komisie, zoznam odborných hodnotiteľov

18. Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa **zákon o slobodnom prístupe k informáciám („obmedzenie zverejňovania zmlúv“**; predložený vládou – ministerstvom spravodlivosti; publikovaný ako 382/2011 Z.z.⁴²; skóre 65,70)

Novela zákona, ktorá upravuje povinné zverejňovanie a sprístupňovanie zmlúv, faktúr a objednávok reagujúca na aplikačnú prax pôvodného zákona (pozri vyššie). Zákon zavádza zmeny vo zverejňovaní zmlúv, obzvlášť zavedenie len notifikačnej povinnosti pri "bežných prevádzkových zmluvách" obchodných a iných spoločností s výhradnou účasťou verejných financií.

Oproti predošlej úprave zavádza zjednodušené zverejňovanie zoznamov faktúr a objednávok namiesto ich naskenovaných kópií. Novela zužuje rozsah povinne zverejňovaných zmlúv o ich technické časti, ale aj vybrané typy zmlúv dotýkajúcich sa Fondu národného majetku, Národnej diaľničnej spoločnosti a Správy štátnych hmotných rezerv, či zmlúv o umeleckých výkonoch. Novela špecifikuje rozsah povinne zverejňovaných zmluvných údajov a dobu zverejňovania.

19. Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa **zákon o účtovníctve** (predložený vládou – ministerstvom financií; publikovaný ako 547/2011 Z.z.⁴³; skóre 36,00).

Zákon zavádza centrálny elektronický register záverečných účtov od roku 2012 (t.j. povinnosť zaslať záverečný účet v elektronickej podobe). Opatrenie zvýši dostupnosť informácií o ekonomických výsledkoch organizácií.

20. Zákon o potravinách – **(„tabule hanby“**; pozmeňovací návrh poslankyne M. Sabolovej; neschválený⁴⁴; skóre 29,83)

Neschválený pozmeňovací návrh, ktorý by zavádzal informačné tabule pre spotrebiteľov uvádzajúce zistené inšpekčné nedostatky v predajniach.

⁴¹ <http://www.nrsr.sk/web/Default.aspx?sid=zakony/zakon&MasterID=3680>

⁴² <http://www.nrsr.sk/web/Default.aspx?sid=zakony/zakon&MasterID=3796>

⁴³ <http://www.nrsr.sk/web/Default.aspx?sid=zakony/zakon&MasterID=3843>

⁴⁴ http://www.nrsr.sk/web/Default.aspx?sid=schodze/nrepedn_detail&id=1251

Príloha č. 3: Rebríček poslancov NR SR podľa ich hlasovania pri legislatívnych návrhoch týkajúcich sa oblasti boja proti korupcii (priemerné skóre), o ktorých parlament hlasoval počas vlády Ivety Radičovej (2010-2012); radený podľa poradia

Umiestnenie	Meno a priezvisko	Strana	Skóre
1.	Beblavý, Miroslav	SDKÚ – DS	144,5
2.	Krnáč, Kamil	SaS	129,0
3.	Žitňanská, Jana	KDH	128,9
4.-6.	Hrušovský, Pavol	KDH	128,3
4.-6.	Mikuš, Jozef	SDKÚ – DS	128,3
4.-6.	Solymos, László	MOST-HÍD	128,3
7.-9.	Marcinčin, Anton	KDH	126,8
7.-9.	Matovič, Igor	nezávislý (ex-SaS)	126,8
7.-9.	Pfundtner, Edita	MOST-HÍD	126,8
10.	Fronc, Martin	KDH	126,1
11.	Dostál, Ondrej	MOST-HÍD	122,1
12.-40.	Bastrnák, Tibor	MOST-HÍD	119,2
12.-40.	Cibulková, Katarína	SDKÚ – DS	119,2
12.-40.	Dubovcová, Jana	SDKÚ – DS	119,2
12.-40.	Ďurkovský, Andrej	nezávislý (ex-KDH)	119,2
12.-40.	Fecko, Martin	nezávislý (ex-SaS)	119,2
12.-40.	Fedor, Martin	SDKÚ – DS	119,2
12.-40.	Gál, Gábor	MOST-HÍD	119,2
12.-40.	Galbavý, Tomáš	SDKÚ – DS	119,2
12.-40.	Gibalová, Monika	KDH	119,2
12.-40.	Homola, Kamil	SDKÚ – DS	119,2
12.-40.	Jakab, Elemér	MOST-HÍD	119,2
12.-40.	Kubovič, Pavol	SDKÚ – DS	119,2
12.-40.	Kvasnička, Marián	KDH	119,2
12.-40.	Markovič, Peter	SDKÚ – DS	119,2
12.-40.	Matej, Ondrej	SDKÚ – DS	119,2
12.-40.	Muránsky, Peter	KDH	119,2
12.-40.	Nagy, László A.	MOST-HÍD	119,2
12.-40.	Oravec, Richard	SDKÚ – DS	119,2
12.-40.	Pado, Martin	SDKÚ – DS	119,2
12.-40.	Procházka, Radoslav	KDH	119,2
12.-40.	Přidal, Alojz	KDH	119,2
12.-40.	Radošovský, Marián	KDH	119,2
12.-40.	Sabolová, Mária	KDH	119,2
12.-40.	Stanko, Július	KDH	119,2
12.-40.	Šebej, František	MOST-HÍD	119,2
12.-40.	Tkáčová, Jarmila	SDKÚ – DS	119,2
12.-40.	Tóth, Tibor	SDKÚ – DS	119,2
12.-40.	Vargovčák, Marek	SDKÚ – DS	119,2
12.-40.	Vörös, Péter	MOST-HÍD	119,2
41.	Suja, Jaroslav	SaS	116,2
42.-52.	Aštaryová, Zuzana	SaS	116,0
42.-52.	Blahová, Natália	SaS	116,0

Umiestnenie	Meno a priezvisko	Strana	Skóre
42.-52.	Gal'a, Milan	SDKÚ – DS	116,0
42.-52.	Golian, Ján	SDKÚ – DS	116,0
42.-52.	Hladký, Pavol	SaS	116,0
42.-52.	Hort, Milan	SDKÚ – DS	116,0
42.-52.	Jurínová, Erika	nezávislý (ex-SaS)	116,0
42.-52.	Kalist, Peter	SaS	116,0
42.-52.	Kužma, Štefan	SDKÚ – DS	116,0
42.-52.	Novotný, Viliam	SDKÚ – DS	116,0
42.-52.	Sulík, Richard	SaS	116,0
53.	Sidor, Igor	MOST-HÍD	114,6
54.	Kollár, Jozef	SaS	113,1
55.	Abrhan, Pavol	KDH	111,5
56.	Brocka, Július	KDH	111,3
57.	Kaník, Ľudovít	SDKÚ – DS	111,2
58.	Rosová, Tatiana	SDKÚ – DS	110,3
59.	Bugár, Béla	MOST-HÍD	109,2
60.	Kiššová, Jana	SaS	109,1
61.	Švihura, Richard	SaS	108,5
62.	Janiš, Stanislav	SDKÚ – DS	108,0
63.-67.	Fort, Stanislav	SaS	105,4
63.-67.	Jurčík, Ľudovít	SaS	105,4
63.-67.	Laurenčík, Milan	SaS	105,4
63.-67.	Somogyi, Szilárd	SaS	105,4
63.-67.	Tomčo, Štefan	SaS	105,4
68.	Chaban, Ivan	SDKÚ – DS	104,7
69.	Poliačik, Martin	SaS	104,0
70.	Viskupič, Jozef	nezávislý (ex-SaS)	102,5
71.	Osuský, Peter	MOST-HÍD	100,9
72.	Štefanec, Ivan	SDKÚ – DS	100,4
73.	Horváth, Zoltán	SDKÚ – DS	93,3
74.-75.	Droba, Juraj	SaS	87,4
74.-75.	Vášáryová, Magdaléna	SDKÚ – DS	87,4
76.	Zajac, Peter	MOST-HÍD	80,4
77.	Švejna, Ivan	MOST-HÍD	79,8
78.	Slota, Ján	SNS	-30,9
79.	Kaliňák, Robert	SMER – SD	-44,7
80.	Tomanová, Viera	SMER – SD	-44,8
81.	Vitteková, Anna	SMER – SD	-49,9
82.	Belousovová, Anna	nezávislý (ex-SNS)	-50,0
83.-84.	Jarjabek, Dušan	SMER – SD	-54,3
83.-84.	Pavlis, Pavol	SMER – SD	-54,3
85.-86.	Choma, Igor	SMER – SD	-66,4
85.-86.	Zelník, Štefan	SNS	-66,4
87.	Federič, Igor	SMER – SD	-66,7
88.-89.	Číž, Miroslav	SMER – SD	-69,1
88.-89.	Ondruš, Branislav	SMER – SD	-69,1
90.	Maďarič, Marek	SMER – SD	-70,7

Umiestnenie	Meno a priezvisko	Strana	Skóre
91.	Fico, Robert	SMER – SD	-74,1
92.	Blanár, Juraj	SMER – SD	-75,5
93.	Paška, Pavol	SMER – SD	-75,8
94.	Pučík, Rudolf	nezávislý (ex-SNS)	-76,4
95.	Počiatek, Ján	SMER – SD	-76,7
96.	Faič, Vladimír	SMER – SD	-78,1
97.	Madej, Róbert	SMER – SD	-78,4
98.	Lazár, Ladislav	SMER – SD	-80,9
99.	Podmanický, Ján	SMER – SD	-83,6
100.	Rafaj, Rafael	SNS	-84,2
101.-102.	Raši, Richard	SMER – SD	-84,3
101.-102.	Vaľová, Jana	SMER – SD	-84,3
103.	Kažimír, Peter	SMER – SD	-84,4
104.	Pelegri, Peter	SMER – SD	-85,2
105.-106.	Mikolaj, Ján	SNS	-86,2
105.-106.	Stromček, Viktor	SMER – SD	-86,2
107.	Lukáč, Vincent	SNS	-87,3
108.	Jahnátek, Ľubomír	SMER – SD	-87,8
109.	Bublavý, Dušan	SMER – SD	-88,6
110.-113.	Glváč, Martin	SMER – SD	-88,8
110.-113.	Kolesík, Andrej	SMER – SD	-88,8
110.-113.	Rošková, Ľubica	SMER – SD	-88,8
110.-113.	Zmajkovičová, Renáta	SMER – SD	-88,8
114.-117.	Burian, Jozef	SMER – SD	-90,0
114.-117.	Košútová, Magda	SMER – SD	-90,0
114.-117.	Laššáková, Jana	SMER – SD	-90,0
114.-117.	Saloň, Marián	SMER – SD	-90,0
118.	Glenda, Tibor	SMER – SD	-91,2
119.	Švantner, Dušan	SNS	-92,5
120.-146.	Baška, Jaroslav	SMER – SD	-93,1
120.-146.	Buček, Jozef	SMER – SD	-93,1
120.-146.	Čaplovič, Dušan	SMER – SD	-93,1
120.-146.	Gabániová, Darina	SMER – SD	-93,1
120.-146.	Galis, Dušan	SMER – SD	-93,1
120.-146.	Goga, Pavol	SMER – SD	-93,1
120.-146.	Jánoš, Vladimír	SMER – SD	-93,1
120.-146.	Jasaň, Viliam	SMER – SD	-93,1
120.-146.	Kondrót, Maroš	SMER – SD	-93,1
120.-146.	Kovačócy, Marián	SMER – SD	-93,1
120.-146.	Krajčovič, Mikuláš	SMER – SD	-93,1
120.-146.	Kubánek, Stanislav	SMER – SD	-93,1
120.-146.	Lišková, Iveta	SMER – SD	-93,1
120.-146.	Mamojka, Mojmír	SMER – SD	-93,1
120.-146.	Martinák, Ľuboš	SMER – SD	-93,1
120.-146.	Matejička, Vladimír	SMER – SD	-93,1
120.-146.	Muňko, Dušan	SMER – SD	-93,1
120.-146.	Obrimčáková, Bibiána	SMER – SD	-93,1

Umiestnenie	Meno a priezvisko	Strana	Skóre
120.-146.	Petrák, Ľubomír	SMER – SD	-93,1
120.-146.	Richter, Ján	SMER – SD	-93,1
120.-146.	Senko, Ján	SMER – SD	-93,1
120.-146.	Šuca, Peter	SMER – SD	-93,1
120.-146.	Valocký, Jozef	SMER – SD	-93,1
120.-146.	Varga, Ivan	SMER – SD	-93,1
120.-146.	Vážny, Ľubomír	SMER – SD	-93,1
120.-146.	Záhumenský, Marian	SMER – SD	-93,1
120.-146.	Želiezka, Ľubomír	SMER – SD	-93,1
147.	Štefanov, Igor	SNS	-96,5
148.	Žiga, Peter	SMER – SD	-96,9

Príloha č.4: Rebríček poslancov NR SR podľa ich hlasovania pri legislatívnych návrhoch týkajúcich sa oblasti boja proti korupcii (priemerné skóre), o ktorých parlament hlasoval počas vlády Ivety Radičovej (2010-2012); radený podľa mena

Umiestnenie	Meno a priezvisko	Strana	Skóre
55.	Abrhan, Pavol	KDH	111,5
42.-52.	Aštaryová, Zuzana	SaS	116,0
120.-146.	Baška, Jaroslav	SMER – SD	-93,1
12.-40.	Bastrnák, Tibor	MOST-HÍD	119,2
1.	Beblavý, Miroslav	SDKÚ – DS	144,5
82.	Belousovová, Anna	nezávislý (ex-SNS)	-50,0
42.-52.	Blahová, Natália	SaS	116,0
92.	Blanár, Juraj	SMER – SD	-75,5
56.	Brocka, Július	KDH	111,3
109.	Bublavý, Dušan	SMER – SD	-88,6
120.-146.	Buček, Jozef	SMER – SD	-93,1
59.	Bugár, Béla	MOST-HÍD	109,2
114.-117.	Burian, Jozef	SMER – SD	-90,0
120.-146.	Čaplovič, Dušan	SMER – SD	-93,1
68.	Chaban, Ivan	SDKÚ – DS	104,7
85.-86.	Choma, Igor	SMER – SD	-66,4
12.-40.	Cibulková, Katarína	SDKÚ – DS	119,2
88.-89.	Číž, Miroslav	SMER – SD	-69,1
11.	Dostál, Ondrej	MOST-HÍD	122,1
74.-75.	Droba, Juraj	SaS	87,4
12.-40.	Dubovcová, Jana	SDKÚ – DS	119,2
12.-40.	Ďurkovský, Andrej	nezávislý (ex-KDH)	119,2
96.	Faič, Vladimír	SMER – SD	-78,1
12.-40.	Fecko, Martin	nezávislý (ex-SaS)	119,2
87.	Federič, Igor	SMER – SD	-66,7
12.-40.	Fedor, Martin	SDKÚ – DS	119,2
91.	Fico, Robert	SMER – SD	-74,1
63.-67.	Fořt, Stanislav	SaS	105,4
10.	Fronc, Martin	KDH	126,1

Umiestnenie	Meno a priezvisko	Strana	Skóre
120.-146.	Gabániová, Darina	SMER – SD	-93,1
12.-40.	Gál, Gábor	MOST-HÍD	119,2
42.-52.	Gal'a, Milan	SDKÚ – DS	116,0
12.-40.	Galbavý, Tomáš	SDKÚ – DS	119,2
120.-146.	Galis, Dušan	SMER – SD	-93,1
12.-40.	Gibalová, Monika	KDH	119,2
118.	Glenda, Tibor	SMER – SD	-91,2
110.-113.	Glváč, Martin	SMER – SD	-88,8
120.-146.	Goga, Pavol	SMER – SD	-93,1
42.-52.	Golian, Ján	SDKÚ – DS	116,0
42.-52.	Hladký, Pavol	SaS	116,0
12.-40.	Homoľa, Kamil	SDKÚ – DS	119,2
42.-52.	Hort, Milan	SDKÚ – DS	116,0
73.	Horváth, Zoltán	SDKÚ – DS	93,3
4.-6.	Hrušovský, Pavol	KDH	128,3
108.	Jahnátek, Lubomír	SMER – SD	-87,8
12.-40.	Jakab, Elemér	MOST-HÍD	119,2
62.	Janiš, Stanislav	SDKÚ – DS	108,0
120.-146.	Jánoš, Vladimír	SMER – SD	-93,1
83.-84.	Jarjabek, Dušan	SMER – SD	-54,3
120.-146.	Jasaň, Viliam	SMER – SD	-93,1
63.-67.	Jurčík, Ľudovít	SaS	105,4
42.-52.	Jurinová, Erika	nezávislý (ex-SaS)	116,0
79.	Kaliňák, Robert	SMER – SD	-44,7
42.-52.	Kalist, Peter	SaS	116,0
57.	Kaník, Ľudovít	SDKÚ – DS	111,2
103.	Kažimír, Peter	SMER – SD	-84,4
60.	Kiššová, Jana	SaS	109,1
110.-113.	Kolesík, Andrej	SMER – SD	-88,8
54.	Kollár, Jozef	SaS	113,1
120.-146.	Kondrót, Maroš	SMER – SD	-93,1
114.-117.	Košútová, Magda	SMER – SD	-90,0
120.-146.	Kovačócy, Marián	SMER – SD	-93,1
120.-146.	Krajkovič, Mikuláš	SMER – SD	-93,1
2.	Krnáč, Kamil	SaS	129,0
120.-146.	Kubánek, Stanislav	SMER – SD	-93,1
12.-40.	Kubovič, Pavol	SDKÚ – DS	119,2
42.-52.	Kužma, Štefan	SDKÚ – DS	116,0
12.-40.	Kvasnička, Marián	KDH	119,2
114.-117.	Laššáková, Jana	SMER – SD	-90,0
63.-67.	Laurenčík, Milan	SaS	105,4
98.	Lazár, Ladislav	SMER – SD	-80,9
120.-146.	Lišková, Iveta	SMER – SD	-93,1
107.	Lukáč, Vincent	SNS	-87,3
90.	Maďarič, Marek	SMER – SD	-70,7
97.	Madej, Róbert	SMER – SD	-78,4
120.-146.	Mamojka, Mojmír	SMER – SD	-93,1

Umiestnenie	Meno a priezvisko	Strana	Skóre
7.-9.	Marcinčin, Anton	KDH	126,8
12.-40.	Markovič, Peter	SDKÚ – DS	119,2
120.-146.	Martinák, Ľuboš	SMER – SD	-93,1
12.-40.	Matej, Ondrej	SDKÚ – DS	119,2
120.-146.	Matejička, Vladimír	SMER – SD	-93,1
7.-9.	Matovič, Igor	nezávislý (ex-SaS)	126,8
105.-106.	Mikolaj, Ján	SNS	-86,2
4.-6.	Mikuš, Jozef	SDKÚ – DS	128,3
120.-146.	Muňko, Dušan	SMER – SD	-93,1
12.-40.	Muránsky, Peter	KDH	119,2
12.-40.	Nagy, László A.	MOST-HÍD	119,2
42.-52.	Novotný, Viliam	SDKÚ – DS	116,0
120.-146.	Obrimčáková, Bibiána	SMER – SD	-93,1
88.-89.	Ondruš, Branislav	SMER – SD	-69,1
12.-40.	Oravec, Richard	SDKÚ – DS	119,2
71.	Osuský, Peter	MOST-HÍD	100,9
12.-40.	Pado, Martin	SDKÚ – DS	119,2
93.	Paška, Pavol	SMER – SD	-75,8
83.-84.	Pavlis, Pavol	SMER – SD	-54,3
104.	Pelegri, Peter	SMER – SD	-85,2
120.-146.	Petrák, Ľubomír	SMER – SD	-93,1
7.-9.	Pfundtner, Edita	MOST-HÍD	126,8
95.	Počiatek, Ján	SMER – SD	-76,7
99.	Podmanický, Ján	SMER – SD	-83,6
69.	Poliačik, Martin	SaS	104,0
12.-40.	Přidal, Alojz	KDH	119,2
12.-40.	Procházka, Radoslav	KDH	119,2
94.	Pučík, Rudolf	nezávislý (ex-SNS)	-76,4
12.-40.	Radošovský, Marián	KDH	119,2
100.	Rafaj, Rafael	SNS	-84,2
101.-102.	Raši, Richard	SMER – SD	-84,3
120.-146.	Richter, Ján	SMER – SD	-93,1
110.-113.	Rošková, Ľubica	SMER – SD	-88,8
58.	Rosová, Tatiana	SDKÚ – DS	110,3
12.-40.	Sabolová, Mária	KDH	119,2
114.-117.	Saloň, Marián	SMER – SD	-90,0
12.-40.	Šebej, František	MOST-HÍD	119,2
120.-146.	Senko, Ján	SMER – SD	-93,1
53.	Sidor, Igor	MOST-HÍD	114,6
78.	Slota, Ján	SNS	-30,9
4.-6.	Solymos, László	MOST-HÍD	128,3
63.-67.	Somogyi, Szilárd	SaS	105,4
12.-40.	Stanko, Július	KDH	119,2
72.	Štefanec, Ivan	SDKÚ – DS	100,4
147.	Štefanov, Igor	SNS	-96,5
105.-106.	Stromček, Viktor	SMER – SD	-86,2
120.-146.	Šuca, Peter	SMER – SD	-93,1

Umiestnenie	Meno a priezvisko	Strana	Skóre
41.	Suja, Jaroslav	SaS	116,2
42.-52.	Sulík, Richard	SaS	116,0
119.	Švantner, Dušan	SNS	-92,5
77.	Švejna, Ivan	MOST-HÍD	79,8
61.	Švihura, Richard	SaS	108,5
12.-40.	Tkáčová, Jarmila	SDKÚ – DS	119,2
80.	Tomanová, Viera	SMER – SD	-44,8
63.-67.	Tomčo, Štefan	SaS	105,4
12.-40.	Tóth, Tibor	SDKÚ – DS	119,2
120.-146.	Valocký, Jozef	SMER – SD	-93,1
101.-102.	Valťová, Jana	SMER – SD	-84,3
120.-146.	Varga, Ivan	SMER – SD	-93,1
12.-40.	Vargovčák, Marek	SDKÚ – DS	119,2
74.-75.	Vášáryová, Magdaléna	SDKÚ – DS	87,4
120.-146.	Vážny, Ľubomír	SMER – SD	-93,1
70.	Viskupič, Jozef	nezávislý (ex-SaS)	102,5
81.	Vitteková, Anna	SMER – SD	-49,9
12.-40.	Vörös, Péter	MOST-HÍD	119,2
120.-146.	Záhumenský, Marian	SMER – SD	-93,1
76.	Zajac, Peter	MOST-HÍD	80,4
120.-146.	Želiezka, Ľubomír	SMER – SD	-93,1
85.-86.	Zelník, Štefan	SNS	-66,4
148.	Žiga, Peter	SMER – SD	-96,9
3.	Žitňanská, Jana	KDH	128,9
110.-113.	Zmajkovičová, Renáta	SMER – SD	-88,8

ZDROJE

FOCUS (2012) Percepcia Korupcie na Slovensku: Prieskum verejnej mienky pre Transparency International Slovensko, január 2012.

TIS (2010) *Vláda chce brať boj proti korupcii vážne*, tlačová správa TIS o kvalite Programového vyhlásenia vlády, 13. augusta 2010, http://www.transparency.sk/wp-content/uploads/2010/08/TIS_tlacovasprava_PVV.pdf

TIS (2011) *Slovensko je vo vnímaní korupcie piatou najhoršou krajinou EÚ*, tlačová správa TIS, <http://www.transparency.sk/slovensko-je-vo-vnmani-korupcie-piatou-najhorsou-krajinou-eu/>

TIS (2012) *Štát v roku 2011 nakupoval efektívnejšie*, tlačová správa TIS, január 2012, <http://www.transparency.sk/stat-nakupoval-v-roku-2011-efektivnejsie/>

TIS (2012) *Štyristotisíc ľudí si za rok na internete pozrelo zmluvy a faktúry*, február 2012, <http://www.transparency.sk/styristotisic-ludi-si-za-rok-na-internete-pozrelo-zmluvy-a-faktury/>

Šípoš G., E. Sičáková-Beblavá, T. Jacko (2010) Protikorupčné minimum 2010: hodnotenia, odporúčania a stav korupcie na Slovensku, TIS.

www:

www.ineko.sk/heso

www.nrsr.sk

www.transparency.org

<http://bit.ly/Hodnotenie2012>

Programy strán:

KDH http://www.kdh.sk/sites/default/files/upload/dokumenty/volebny_program.pdf

ĽS-HZDS <http://www.hzds.sk/modules/download/download.php?id=95>

Most-Híd http://www.most-hid.sk/sk/webfm_send/277

OLaNO http://obycajniludia.sk/data/files/65_volebny-program-hnutia-obycajni-ludia.pdf

SaS <http://www.strana-sas.sk/program/16>

SDKÚ-DS <http://sdku-ds.sk/volby/data/MediaLibrary/0/222/sdku-ds-volebny-program-2012-web.pdf>

Smer-SD http://www.strana-smer.sk/sites/default/files/uploads/dokumenty/programove_zameranie_2012-2016.doc

SMK <http://www.mkp.sk/sk/clanky/tlacove-spravy/2012/01/31/volebny-program-strany-madarskej-koalicie-2012>

SNS <http://www.sns.sk/wp-content/uploads/2012/01/Text-programov%C3%A9ho-memoranda-SNS.doc>

99% <http://www.99percent.sk/99-priorit>

O AUTOROCH

Tomáš Jacko vyštudoval politológiu a medzinárodné vzťahy, a verejnú správu na University of Manchester. Pôsobil ako stážista v TIS, v televízii TA3 a na Ministerstve hospodárstva SR. Od januára 2010 pracuje v TIS ako programový koordinátor a zároveň pôsobí ako doktorand na Ústave verejnej politiky a ekonómie FSEV UK v Bratislave.

Matej Kurian vyštudoval politológiu na Stredoeurópskej univerzite v Budapešti (CEU, 2009) a Fakulte sociálnych štúdií Masarykovej univerzity v Brne (2007). V Transparency International Slovensko pôsobí od jesene 2010 ako programový koordinátor, predovšetkým pri dátových projektoch tender.sme.sk a otverenezmluvy.sk. Zaujíma sa o nedemokratické režimy a teóriu demokracie.

Emília Sičáková-Beblavá je absolventkou Ekonomickej univerzity v Bratislave, kde ukončila aj doktorandské štúdium. Absolvovala viaceré študijné pobyty, napr. na Georgetown University, Yale University či v Svetovej banke. Pracovala ako výskumníčka CPHR. Od roku 1998 do 2009 pôsobila ako prezidentka Transparency International Slovensko. V súčasnosti je programovou riaditeľkou TIS a tiež docentkou na Ústave verejnej politiky a ekonómie FSEV UK v Bratislave. Venuje sa otázkam činnosti verejného sektora, najmä z hľadiska transparentnosti, etiky, korupcie a kontroly. Aktívne sa zúčastňuje konferencií, venuje sa výskumu a publikuje.

Gabriel Šípoš vyštudoval ekonómiu a politológiu na Stredoeurópskej univerzite (CEU) v Budapešti, a žurnalistiku na Academia Istropolitana Nova v Bratislave. Od roku 2001 pracoval ako analytik v inštitúte INEKO, predovšetkým na projekte zlepšovania profesionality a etiky médií – blogu Slovak Press Watch. Riaditeľom TIS je od roku 2009.